

LUNDS UNIVERSITET

Christina Roeser 841012-4021

Centrum för Teologi och Religionsvetenskap

Masteruppsats 30HP: Teologi – Praktisk Teologi

Handledare och Examinator: Stephan Borgehammar

Opponent: Joachim Franzén

Svenska kyrkans studentpräster

Abstract

Student chaplain in the Church of Sweden.

The Church of Sweden is the largest church in Sweden and has according to the *Kyrkoordning för Svenska kyrkan* a diaconal responsibility for everyone who stays in the parish, including students and employees on the universities. As a Christian it is hard to see that this responsibility is fulfilled.

This thesis deals with concerns about the student chaplains in Sweden. I will with this essay answer the question “how do the student chaplains work” and “what needs do the students have”. In the end of the essay I will see how the student chaplains respond to the students’ needs. This essay concerns only the student chaplain in the Church of Sweden even though there are other religious communities working for students. This is an empirical study based on interviews with the student chaplains in south Sweden and on a digital survey which I sent out to all the student chaplains in Sweden. To compare the empirical results I did a literature study based on recent studies concerning student health and student chaplains. The main literature in this essay is the book *Ministry Among Students - a Pastoral Theology and Handbook for Practice* (2004) by Simon Robinson.

In the literature study you will see that students have several needs of social and psychological support and that the church today is a resource for helping people in need. You will also see that Robinson presents a working model for student chaplaincy that includes building bridges between the students and the church. The interviews gave me an entrance to the survey so I could ask about cooperation and particular needs that students have. The survey provided some questions about the existence of the student chaplains. Do the student chaplains really respond to the students’ need? Is there a purpose having a special ministry for students or should the parish itself take responsibility for the students?

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	1
1.1 Bakgrund till uppsatsen	1
1.2 Syfte och problemformulering.....	1
1.3 Avgränsning.....	2
1.4 Metod och teori.....	2
1.5 Material.....	4
1.6 Tidigare forskning	4
2. Geografisk beskrivning	6
2.1 Sveriges högskolor och universitet.....	6
2.1.1 Södra Sverige	6
2.1.2 Stockholm – Uppsala regionen	7
2.1.3 Norra Sverige	8
2.2 Svenska kyrkans arbete på högskolor och universitet	10
3. Studenterna.....	12
3.1 Vad är utmärkande för dagens studenter?	12
3.2 Studenters psykiska hälsa	16
3.3 Vilken ställning har Svenska kyrkan i dagens samhälle?.....	18
3.4 Vilken ställning har Svenska kyrkan bland studenter i Lund	19
3.5 Sammanfattning.....	21
4. Ministry among students	22
4.1 Praktisk grund för studentpräster enligt Robinson	22
4.2 Arbetsmodeller för studentpräster enligt Robinson	23
4.3 Studentpräster som brobyggare	25
4.4 Studentprästers själavårdande verksamhet	26
5. Resultat av intervjuer med studentpräster i Skåne.....	28
5.1 Samarbete med högskolorna och universitetet	28

5.2	Stilla rum	28
5.3	Studentprästerna i den lokala församlingen.....	29
5.4	Studentprästernas verksamhet	29
5.5	Vem är det som söker upp studentprästerna och vilket behov finns?	30
6.	Resultat av enkätundersökning.....	32
6.1	Praktiskt	32
6.2	Verksamhet	35
6.3	Enskilda samtal.....	38
6.4	Samarbete	39
6.5	Orsaker till att man söker upp studentprästerna	40
7.	Analys.....	42
7.1	Jämförelse mellan <i>Ministry among students</i> och intervjuerna med studentprästerna	42
7.1.1	Samarbetet mellan studentprästerna och högskolan.....	42
7.1.2	Samarbete mellan studentprästerna och den lokala församlingen.....	44
7.1.3	Arbetsmodeller för studentprästerna i Skåne	44
7.1.4	Studentprästerna i Skåne som brobyggare	45
7.1.5	Studentprästerna som själavårdare	46
7.1.6	Sammanfattning	47
7.2	Jämförelse mellan <i>Ministry Among Students</i> och enkäterna	47
7.2.1	Praktiskt.....	47
7.2.2	Verksamhet.....	48
7.2.3	Påståenden	48
7.2.4	Sammanfattning	49
7.3	Jämförelse mellan enkäterna, intervjuerna och litteraturstudiet	49
8.	Diskussion och slutsatser	51
9.	Referenslista	55
9.1	Opublicerade källor	55

9.1.1	Bjärred, hos författaren.	55
9.1.2	Lund, Lunds Domkyrkoförsamling.....	55
9.2	Internet.....	55
9.3	Publicerade källor och litteratur	56

Tabeller

<i>Tabell 2.1 Sveriges högskolor och universitet</i>	9
<i>Tabell 6.1 Antal präster och deras lokaler</i>	33
<i>Tabell 6.2 Avslutningsceremonier och examenshögtider</i>	35
<i>Tabell 6.3 Mässor, gudstjänster och andakter/meditationer</i>	37
<i>Tabell 6.4 Påståenden</i>	41

Bilagor

<i>Bilaga 1 Intervjufrågor</i>	
<i>Bilaga 2 Enkätfrågor</i>	
<i>Bilaga 3 Följebrev</i>	

1. Inledning

1.1 Bakgrund till uppsatsen

Som ung kristen har jag märkt att det finns mycket verksamhet i Svenska kyrkan som är särskilt riktad till barn och unga upp till och med gymnasieåldern. Som student vid Lunds Universitet har jag även stiftat bekantskap med Svenska kyrkans verksamhet vid universitetet.

Jag har själv tidigare varit aktiv i studentprästernas verksamhet, både i samtalsgrupper, enskilda samtal och firat gudstjänst tillsammans med dem, men har då känt att studentprästerna har varit en verksamhet utanför Lunds Domkyrkoförsamling.

Därför vill jag i min uppsats närmare undersöka studentprästernas verksamhet i förhållande både till universitetet och till församlingen. Då jag är särskilt intresserad av själavård kommer uppsatsen bland annat att fokusera på studentprästernas själavårdande verksamhet.

Jag anser att det är viktigt för Svenska kyrkan att prioritera verksamhet mot studenter, då många av dem står inför en ny fas i livet. De flyttar kanske hemifrån för första gången, lämnar en redan trygg miljö, för att möta nya utmaningar. Även de som väljer att studera på högskola/universitet efter ett antal år i arbetslivet, för att vidareutbilda sig eller byta yrkesbana, möter nya utmaningar. Att folk allt mer flyttar från stad till stad gör att även personer som tidigare har haft en tydlig koppling till en församling och dess verksamhet kanske inte "hittar" till sin nya församling.

1.2 Syfte och problemformulering

Uppsatsens syfte är därför att undersöka hur studentpräster inom Svenska kyrkan arbetar samt huruvida deras arbetssätt svarar mot studenters situation och behov.

För att nå fram till mitt syfte ställs följande frågor:

- Vilka behov har studenterna av studentprästerna?
  - Vilka behov kan man se ur litteraturstudiet att studenterna har?
  - Vilka problem har studenterna med sig när de kommer till studentprästerna?
- Hur arbetar studentprästerna i Sverige?

- Hur ser samarbetet ut mellan studentprästerna och högskolan/församlingen?
- Vilka arbetsmodeller arbetar studentprästerna efter?
- I vilken mån har studentprästerna enskilda samtal?
- Svarar studentprästernas arbete mot studenternas behov?

1.3 Avgränsning

Det finns studentpräster i hela världen och de samarbetar i internationella samarbetsorgan, t.ex. genom den ekumeniska organisationen för studentpräster i Europa, *Conference of European University Chaplains*. Men för att uppsatsen inte ska bli alltför stor har jag valt att stanna inom Sveriges landsgränser. Därefter har jag avgränsat mig till Svenska kyrkan eftersom Svenska kyrkan är det största samfund i Sverige som arbetar för just studenter. Jag är väl medveten om att det finns andra samfund vars arbete riktar sig mot studenter och att det finns flera samarbeten mellan Svenska kyrkan och de andra samfunden. Men för att kunna ta med det ekumeniska arbetet känner jag att det hade varit nödvändigt med djupare beskrivning av likheter och skillnader i de olika samfundens organisation samt teologiska ståndpunkter och det ryms inte i denna uppsats.

Jag kommer inte heller att fördjupa mig i ecklesiologiska frågor så som församlingarnas organisation eller kyrkoordningens vistelsebegrepp. Jag kommer däremot att fokusera på själavården för studenterna då detta är ett särskilt intresse hos mig.

Viktigt att poängtera är också att studentprästerna arbetar för både studenter och anställda vid högskolorna/universiteten men att jag enbart fokuserar på arbetet för studenterna.

1.4 Metod och teori

Jag inleder min uppsats med att beskriva Sveriges geografiska studentkarta där jag presenterar studentorterna från Malmö i söder till Luleå i norr. Här använder jag mig av statistik från SCB samt information från olika hemsidor. Därefter ger jag en kort bakgrund av studentprästernas arbete.

Vidare presenterar jag ett litteraturstudium av studenternas situation och behov samt Svenska kyrkans roll i samhället och för studenter i Lund. Jag utgår ifrån ett urval av nyare forskning

kring studenters situation och psykiska hälsa. Detta gör jag för att kunna jämföra det empiriska materialet med aktuell forskning och framför allt för att kartlägga studenternas behov. Genom litteraturstudiet får jag del av analyser och modeller som kan användas i mitt arbete kring studentsjälavården.

Därefter presenterar jag min huvudbok *Ministry Among Students – a Pastoral Theology and Handbook for Practice* (2004) som är skriven av Simon Robinson. Detta är den enda nyare undersökning av studentpräster som jag har funnit som finns i bokform. Den beskriver på ett strukturerat sätt både den praktiska grunden för studentprästernas arbete samt olika arbetsmodeller som studentprästerna kan arbeta efter. Den har dessutom ett tankemönster och ger termer som jag kan använda mig av i min uppsats. Dessutom beskriver den studentprästerna i England, vilka skiljer sig från de svenska studentprästerna. Detta gör att jag kan analysera Svenska kyrkans studentpräster från ett utifrånperspektiv där studentprästernas arbete får jämföras med de engelska förhållningssätten.

I kapitel 5 kommer jag in på den empiriska delen av min undersökning. Där inleder jag med ett fåtal ”halv-strukturerade intervjuer”¹ med studentprästerna i Skåne för att få en ingång till den enkät som jag senare skickade ut till studentprästerna. Intervjuerna bestod av 10 fasta frågor² där det fanns utrymme för intervjupersonen att berätta fritt utifrån frågans fokus. Då det krävdes använde jag mig av följdfrågor. Jag har valt denna intervjumetod då jag både ville få ut specifik fakta om verksamheten samt för att kunna ta in nya perspektiv och idéer som jag själv inte tänkt på i förväg inför mitt enkätstudium. Därefter skickade jag ut en elektronisk enkät³ till studentpräster i Svenska kyrkan vid de flesta svenska högskolor och universitet, totalt 29 orter⁴. Genom denna enkätundersökning vill jag få svar på hur studentprästerna upplever att samarbetet mellan dem och högskolorna/universiteten samt församlingarna fungerar. Dessutom ville jag se vilka problem studenterna hade med sig när de sökte upp studentprästerna. Då intervjuerna förberedde enkätundersökningen så fördjupade och kompletterade enkätundersökningen intervjuerna.

---

¹ Rosengren, Karl Erik och Arvidson, Peter (2002). *Sociologisk metodik*. Malmö: Liber. s 144.

² Se bilaga 1.

³ Se bilaga 2.

⁴ Borlänge, Borås, Eskilstuna, Gävle, Göteborg, Halmstad, Helsingborg, Härnösand, Kalmar, Karlskrona, Karlstad, Kristianstad, Linköping, Luleå, Lund, Malmö, Norrköping, Skövde, Stockholm, Sundsvall, Trollhättan, Umeå, Uppsala, Visby, Västerås, Växjö, Örebro, Örnköldsvik, Östersund.

I kapitel 7 sätter jag resultaten från intervjuerna och enkäten i relation till litteraturen, framför allt till Robinson. I den avslutande diskussionen drar jag slutsatser utifrån min frågeställning, hur väl studentprästernas arbetssätt svarar mot studenternas situation och behov.

1.5 Material

Intervjumaterialet består av fyra intervjuer. Den första intervjun ägde rum i Helsingborg med studentpräst Anders Knutsson i hans arbetsrum på Campus Helsingborg. Intervjun spelades inte in, men finns som privata anteckningar. Den andra intervjun skedde i Lund med studentpräst Kent Wisti från Malmö Högskola. Intervjun spelades in på mobiltelefon och finns som ljudfil samt transkription. Den tredje intervjun skedde även den i Lund, denna gång i studentprästernas lokaler med studentpräst Eva Månsson Carleheden och studentpräst Jan Källström. Även den intervjun spelades in på mobiltelefonen och finns som ljudfil och transkription. Den fjärde och sista intervjun var med studentprästerna Arne Tegnér och Astrid Nydahl vid Högskolan i Kristianstad. Intervjun skedde i deras lokaler och finns enbart som privata anteckningar då respondenterna inte gick med på ljudupptagning.

För att inte få en ojämn svarsfrekvens från de olika studentstäderna i mitt enkätstudium valde jag att skicka ut enkäten till en studentpräst vid varje ort, totalt 29 orter. Jag utgick från studentprästernas gemensamma portal www.universitetskyrkan.se där studentstäderna var listade och kontaktuppgifter till de olika studentprästerna var presenterade. Enkäten jag skickade ut var elektronisk och fanns tillgänglig via <http://www.surveymesh.se>. Svarsfrekvensen uppgick till 79 %, d.v.s. 23 av 29. Vidare har jag i mitt litteraturstudium använt mig av ett urval av relevant nyare forskning som beskrivs närmare i respektive avsnitt.

1.6 Tidigare forskning

Studentprästernas verksamhet brukar gå under institutionssjälavården och Yngve Levenskog skrev sin avhandling om *Institutionssjälavården i Sverige 1932-1989* (1997). Den behandlar framförallt fängelsesjälavården, militärsjälavården samt sjukhussjälavården och inte universitetskyrkan. Detta kan bero på att universitetskyrkan är en relativt ny företeelse⁵. I sin sammanfattning om institutionssjälavården skriver Yngve Levenskog att man lever i en öppen tid och att institutionerna är öppna för samfunden. Dessutom är Svenska kyrkan “/.../

---

⁵ Uppgift om när universitetskyrkan startade saknas men representant från Lunds Stift har antytt att detta är en relativt ny företeelse.

medvetna om sitt samhällsansvar och sin diakonala inriktning.”⁶

Det finns en mängd artiklar, uppsatser och andra studier om hur studenters och ungas sociala och psykologiska situation ser ut. Av dessa jag gjort ett urval som är relevant för uppsatsens syfte och problemformulering. Den forskning som finns om just studentpräster är begränsad. Den brittiska prästen Simon Robinson har skrivit en bok som heter *Ministry Among Students – a Pastoral Theology and Handbook for Practice* (2004).⁷ Boken kan ses som en handbok för studentpräster samt en beskrivning av studentprästernas arbete. Denna bok kommer jag att använda som huvudbok i uppsatsen, då den är den enda i sitt slag som jag har lyckats få tag i. Djupare presentation av den kommer i kapitel 3.

---

⁶ Levenskog, Yngve (1997). *Institutionssjälavården i Sverige 1932-1989*. s 156.

⁷ Robinson, Simon (2004). *Ministry Among Students – a Pastoral Theology and Handbook for Practice*. London: Canterbury Press.

2. Bakgrunds beskrivning

2.1 Sveriges högskolor och universitet

För att lättare få en bild av den geografi uppsatsen rör oss i så kommer jag här nedan att presentera de högskolor och universitet som finns med i min undersökning. För att göra det enkelt presenterar jag högskolorna i geografisk ordning från söder till norr. Presentationen finns även i *Tabell 2.1*.

2.1.1 Södra Sverige

För att förstå olika prioriteringar vid de olika högskolorna och universiteten i Sverige så presenterar jag kortfattat lite information om de olika lärosätena i Sverige. Jag kommer att främst presentera antalet studenter vid de olika lärosätena för att jag sedan skall kunna jämföra antalet studentprästtjänster med antalet studenter.

Längst söderut i Sverige ligger Malmö Högskola. Den har ca 19 000 studenter.⁸ Högskolan ligger delvis i hamnen och delvis vid sjukhusområdet i Malmö. Malmö är dessutom Sveriges tredje största stad med 299 000 invånare.⁹ Bara ett ”stenkast” från Malmö Högskola hittar vid Lunds Universitet med 39 000 studenter.¹⁰ Det som är spännande med Lund är att Lund är en relativt liten stad med ca 110 000 invånare¹¹ vilket innebär att Lund är en stad som präglas av det akademiska. Lunds Universitet har ett campus i Helsingborg. Där studerar ca 1000 studenter. Helsingborg har 129 000 invånare.¹² Det tredje lärosätet i Skåne är Högskolan i Kristianstad. Här studerar ca 11 000 studenter.¹³ I Kristianstad bor det 80 000 invånare.¹⁴ Till skillnad från Lund, Malmö och Helsingborg kan Kristianstad erbjuda bostadsgaranti för studenterna.¹⁵ I Blekingen hittar man Blekinge Tekniska Högskola som har sitt huvudcampus i Karlskrona. Här studerar cirka 8000 studenter.¹⁶ Om man åker vidare upp till Småland kommer man till Linnéuniversitetet som är Sveriges nyaste universitet. Linnéuniversitetet finns i Kalmar och Växjö och har cirka 21 000 studenter.¹⁷ Vid västkusten hittar man

---

⁸ http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

⁹ http://www.scb.se/Pages/TableAndChart_308586.aspx

¹⁰ http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

¹¹ http://www.scb.se/Pages/TableAndChart_308586.aspx

¹² http://www.scb.se/Pages/TableAndChart_308586.aspx

¹³ http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

¹⁴ http://www.scb.se/Pages/TableAndChart_308586.aspx

¹⁵ http://www.hkr.se/templates/Page_420.aspx

¹⁶ http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

¹⁷ http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

Högskolan i Halmstad. Där studerar cirka 10 000 studenter.¹⁸ Halmstad har cirka 92 000 invånare.¹⁹ Om man reser längre norrut vid västkusten kommer man till Sveriges näst största stad med 514 000 invånare,²⁰ Göteborg med Göteborgs Universitet och Chalmers som tillsammans har 54 000 studenter²¹. Strax öster om Göteborg ligger Högskolan i Borås. Högskolan ligger centralt och har cirka 11 000 studenter.²² De profilerar sig med att ha ett nära samarbete med arbetslivet.²³ Ytterligare inåt landet hittar man Högskolan i Jönköping vilken är en stiftelsehögskola. Högskolan i Jönköping profilerar sig med internationalisering och samverkan med näringslivet. Där studerar cirka 15 000 studenter.²⁴ Norr om Göteborg finns Trollhättan och Högskolan Väst där fler än 11 000 studenter studerar.²⁵ Inåt landet, från Trollhättan hittar man Högskolan i Skövde där det studerar 9 000 studenter. Högskolan ligger centralt i Skövde.²⁶ I Linköping hittar man Linköpings Universitet som även har campus i Norrköping. Linköping universitet är ett universitet som profilerar sig på yrkesutbildningar.²⁷ Linköping Universitet har cirka 23 000 studenter.²⁸ På Sveriges största ö, Gotland hittar man Högskolan på Gotland med cirka 7 000 studenter.²⁹ De flesta studerar på distans. Från Gotland tar man en längre resa upp till Värmland, närmare bestämt till Karlstads Universitet. Karlstad Universitetet har cirka 14 000 studenter³⁰. Öster om Karlstad hittar man Örebro med cirka 135 000 invånare³¹ och ett universitet med cirka 16 000 studenter.³²

2.1.2 Stockholm – Uppsala regionen

Från Örebro reser man mot Mälaren och kommer till Mälardalens Högskola. Högskolan har centrala campus i både Eskilstuna och Västerås. Det studerar cirka 12 000 studenter vid Mälardalens Högskola.³³ I Sveriges huvudstad där det bor cirka 2 miljoner invånare³⁴ hittar man många olika högskolor och universitet. De flesta är väldigt små och särskilt inriktade på

---

¹⁸ http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

¹⁹ http://www.scb.se/Pages/TableAndChart_308586.aspx

²⁰ http://www.scb.se/Pages/TableAndChart_308586.aspx

²¹ http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

²² http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

²³ <http://www.studera.nu/studera/3463.html>

²⁴ http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

²⁵ http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

²⁶ http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

²⁷ <https://www.studera.nu/studera/3480.html>

²⁸ http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

²⁹ http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

³⁰ http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

³¹ http://www.scb.se/Pages/TableAndChart_308586.aspx

³² http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

³³ http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

³⁴ http://www.scb.se/Pages/TableAndChart_308586.aspx

specifika grenar (t.ex. Dans- och Cirkushögskolan). Jag presentera enbart de största (de med fler än 1000 studenter). Vid Stockholms Universitet studerar cirka 48 000 studenter.³⁵ Kungliga Tekniska Högskolan, KTH, är Sveriges största tekniska högskola och har cirka 19 000 studenter.³⁶ Karolinska Institutet har Sveriges bredaste medicinska utbildning och har cirka 8 000 studenter.³⁷ Södertörns Högskola har cirka 7 000 studenter.³⁸ Handelshögskolan i Stockholm är en privat högskola med cirka 2 000 studenter.³⁹ På Ersta Skönadal Högskola studerar 1 100 studenter,⁴⁰ de flesta med inriktning på vård och diakoni. Högskolan bildades 1998 genom en sammanslagning av Ersta Diakonisällskap och Stiftelsen Stora Skönadal.⁴¹ I Stockholm finner man dessutom Kungliga Musikhögskolan med cirka 1 000 studenter.⁴² Norr om Stockholm hittar man Nordens äldsta universitet, grundat redan på 1400-talet, nämligen Uppsala Universitet. Här studerar cirka 32 000 studenter.⁴³

2.1.3 Norra Sverige

Man reser vidare norrut på vår ”högskoleresor” och hittar snart Högskolan i Gävle. Högskolan har 13 000 studenter.⁴⁴ Inte långt från Gävle, men inåt landet hittar man Högskolan Dalarna med säte i Borlänge och Falun. Högskolan har cirka 16 000 studenter,⁴⁵ varav de flesta läser på distans. Från Dalarna får man åka ända upp till Medelpad, Jämtland och Ångermanland för att hitta Sveriges nästa universitet. Mittuniversitetet har campusorter i Sundsvall, Härnösand och Östersund. Totalt studerar cirka 22 000 studenter vid Mittuniversitetet.⁴⁶ Nästa norrlandsuniversitet är Umeå Universitet som har campus i Umeå, Skellefteå och Örnsköldsvik. Totalt studerar cirka 30 000 studenter vid Umeå Universitet.⁴⁷ Sveriges nordligaste universitet är Luleå Tekniska Universitet som har campus i Luleå, Kiruna, Piteå och Skellefteå. Totalt studerar cirka 12 000 studenter vid Luleå tekniska universitet.⁴⁸

---

³⁵ http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

³⁶ http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

³⁷ http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

³⁸ http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

³⁹ http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

⁴⁰ http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

⁴¹ <https://www.studera.nu/studera/3420.html>

⁴² http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

⁴³ http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

⁴⁴ http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

⁴⁵ http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

⁴⁶ http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

⁴⁷ http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

⁴⁸ http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls

Tabell 2.1

Ort	Antal invånare ⁴⁹	Antal studenter ⁵⁰
Malmö	298 963	19 067
Lund	110 488	38 812
Helsingborg	129 177	
Kristianstad	79 543	11 161
Karlskrona	64 032	8 322
Kalmar	62 815	21 145
Växjö	83 005	
Halmstad	91 800	10 679
Göteborg	513 751	51 428 ⁵¹
Borås	103 294	11 054
Jönköping	127 382	14 565
Trollhättan	55 248	9 072
Skövde	51 402	8 666
Linköping	146 416	23 211
Norrköping	130 050	
Gotland	57 269	6 976
Karlstad	85 753	14 214
Örebro	135 460	16 441
Eskilstuna	96 311	11 890
Västerås	137 207	
Stockholm	2 054 343	85 957 ⁵²
Uppsala	197 787	32 090
Gävle	95 055	12 857
Borlänge	49 251	15 963
Falun	56 044	
Sundsvall	95 732	21 665
Härnösand	24 611	
Östersund	59 416	
Umeå	115 473	29 507
Luleå	74 178	11 694

⁴⁹ http://www.scb.se/Pages/TableAndChart_308586.aspx

⁵⁰ [http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web GR1_RegUnivKon.xls](http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2009L10A/Web_GR1_RegUnivKon.xls)

⁵¹ Göterborgs Universitet och Chalmers.

⁵² Stockholms Universitet, Kungliga Tekniska Högskolan, Karolinska Institutet, Södertörns Högskola, Handelshögskolan, Ersta Skönadals Högskola och Kungliga Musikhögskolan.

2.2 Svenska kyrkans arbete på högskolor och universitet

Jag inleder med att ge en kort introduktion i Svenska kyrkans arbete på Sveriges högskolor och universitet. I *Kyrkoordning för Svenska kyrkan – med kommentarer och angränsande lagstiftning* (2005) står det i andra kapitlet att ”Församlingen har ansvar för den kyrkliga verksamheten för alla som vistas i församlingen.”⁵³ I kommentarerna till denna paragraf står det:

Den knyter an till vistelsebegreppet och inte, som tidigare, till den tillhörande församlingen. Ansvaret för den kyrkliga verksamheten skall omfatta alla dem som vistas i församlingen, tillfälligt eller under längre tid. Ett område där detta blir särskilt tydligt är det diakonala. Den kyrkliga verksamheten skall naturligtvis inte begränsas till de kyrkotillhöriga inom den egna församlingen utan skall rikta sig till alla, oberoende av bostadsort och kyrkotillhörighet. Det kan handla om människor som är intagna på olika typer av institutioner, som går i skola inom församlingens gränser eller om turister som tillfälligt vistas i församlingen.⁵⁴

Eftersom det är de lokala församlingarna som har ansvar för de som vistas inom församlingens gränser är det också församlingarna som ansvarar för arbetet gentemot högskolorna och universitetet. Ansvaret ligger tydligt inom det diakonala verksamhetsområdet.

Svenska kyrkans verksamhet vid högskolor och universitet är strukturerad som Universitetskyrkan. Universitetskyrkan är inte en egen organisation utan enbart en gemensam portal för studentprästerna i Sverige. Studentprästerna på varje ort är verksamma under olika namn (t.ex. Studentprästerna, Universitetskyrkan eller Kyrkan på Högskolan). I bland annat Lund och Helsingborg, har man valt att inte gå under namnet Universitetskyrkan eftersom namnet kan tolkas som om det är något annat än Svenska kyrkans verksamhet och man vill därför inte framstå som en egen organisation som är skild från Svenska kyrkan.⁵⁵ Studentprästerna i Sverige träffas ofta och utbyter erfarenheter samt har internationellt samarbete med studentpräster i Europa.

Formellt är studentprästerna anställda av en församling eller en samfällighet i Svenska kyrkan och studentprästernas verksamhet är en del av församlingens verksamhet och många

---

⁵³ *Kyrkoordning för svenska kyrkan – med kommentarer och angränsande lagstiftning* (2005). Stockholm: Verbum. 2 kapitlet 1§.

⁵⁴ *Kyrkoordning för Svenska kyrkan* (2005). s 53.

⁵⁵ Intervju med Eva Månsson Carleheden och Jan Källström samt Intervju med Anders Knutsson.

församlingar får från sitt stift ett strukturbidrag till studentprästernas löner. Svenska kyrkan har studentpräster på 30 orter runt om i Sverige.⁵⁶

---

⁵⁶ <http://www.universitetskyrkan.se>

3. Studenterna

I detta kapitel kommer jag att beskriva vad som är utmärkande för dagens studenter utifrån Mats Lindgrens bok *The MEWE generation – what business and politics must know about the next generation* (2004), och Lars Olof Hildings avhandling ”Är det så här man är”- *Om utbildning som normalitet och om produktion av studenter* (2010). Vidare kommer jag att beskriva studenternas sociala och psykiska hälsa utifrån Statens Offentliga Utredningar, ett examensarbete i psykologi från Lunds Universitet samt en artikel som berör internationella studenters ensamhet i Australien. Syftet med denna beskrivning av studenterna är att ge en bild av de behov som studenterna har av olika stödfunktioner i samband med sina studier, bland andra studentprästerna.

3.1 Vad är utmärkande för dagens studenter?

Studentprästerna i Sverige arbetar för studenter och anställda vid Sveriges högskolor och universitet. I denna uppsats undersöker jag även vilka behov som studenterna har och på hur de problem som studentprästerna ser att studenter som söker upp dem har med sig. Detta gör jag då jag tror att studentprästerna ser en viss sorts behov hos studentprästerna samtidigt som studenter även har andra behov som studentprästerna kan uppfylla.

De allra flesta som studerar vid Sveriges högskolor och universitet är unga och för att försöka förstå dessa unga vuxna från ett utifrån perspektiv har jag läst boken *The MEWE generation – what business and politics must know about the next generation* av Mats Lindgren (med flera). Lindgren (m.fl.) beskriver den grupp människor som är födda på mitten av 80-talet i Sverige och Skandinavien. Boken är skriven 2005 och då hade man studerat dem som gick sista året på gymnasiet 2004 (d.v.s. födda 1985).

Först och främst beskriver Lindgren (m.fl.) 80-talisterna (eller för att använda hans term – the MeWe:s) som individualister. Detta är, menar Lindgren (m.fl.), ett spår från kristendomen att varje enskilds liv var viktigt i sig⁵⁷ och att man människor har möjlighet att själv fylla vårt liv med innehåll. Lindgrens (m.fl.) beteckning MeWe kommer från engelskans Me (mig) och We (vi) och syftar till att det allra viktigaste i livet är en själv, men för att uppnå sitt mål måste man ha en gemenskap runt om sig. Det individualistiska blir möjligt först i det kollektiva.

---

⁵⁷ Lindgren, Mats; Lüthi, Bernhard; Fürth, Thomas (2005). *The MEWE generation - what business and politics must know about the next generation*. Stockholm: Bookhouse Publishing. s 28.

Vidare beskriver Lindgren (m.fl.) att 80-talisterna vill ha ett bra liv och göra det man själv vill.⁵⁸ Man vill ut och se världen, ha en utbildning som ger många valmöjligheter i livet och man vill ha ett meningsfullt och utvecklande arbete. Vidare så är lycka något som står högt upp på 80-talisternas lista. Men om man inte lyckas med det man vill så får man nöja sig med det man har.⁵⁹ Lindgren (m.fl.) frågar i slutet av kapitel 2 vad som händer när 80-talisternas visioner inte uppfylls. Kommer de då att bli olyckliga? Vidare lyfter han fram att undersökningar visar hur tidigare generationer är mer olyckliga ju mer utbildade de är och idag är man mycket mer utbildad än tidigare.⁶⁰

Lindgren (m.fl.) menar att 80-talisterna antar flera olika identiteter, beroende på sammanhang.⁶¹ Deras mål är att förverkliga sig själva och uppleva så mycket som möjligt. Man vill absolut inte följa de senaste trenderna. Trender är bara okej om man själv tycker om det.⁶²

Vidare beskriver Lindgren (m.fl.) vad som är viktigt för 80-talisterna. Det som är allra viktigast är deras hälsa, familj och vänner och man vill ha ett bra liv som är baserat på goda relationer.⁶³ När 80-talisterna växer upp är det till en början viktigt med många relationer som så småningom övergår till färre och djupare relationer. Det är inte enkelt för 80-talisterna, eller någon annan heller, att bli vuxen.⁶⁴ Därför är just relationerna och tilliten till andra människor mycket viktiga.⁶⁵

Lindgren (m.fl.) beskriver risker för 80-talisterna. Han är orolig för att de unga kvinnorna idag skall hamna i samma fälla som de något äldre kvinnorna (70-talisterna) som är överarbetade och utbrända på grund av yttre krav.⁶⁶ Han beskriver hur många har svårt att vara riktigt lyckliga såvida de inte kan göra andra lyckliga.⁶⁷

---

⁵⁸ Lindgren m.fl. (2005). s 43.

⁵⁹ Lindgren m.fl. (2005). s 50.

⁶⁰ Lindgren m.fl. (2005). s 54.

⁶¹ Lindgren m.fl. (2005). s 57.

⁶² Lindgren m.fl. (2005). s 61.

⁶³ Lindgren m.fl. (2005). s 67.

⁶⁴ Lindgren m.fl. (2005). s 73.

⁶⁵ Lindgren m.fl. (2005). s 80.

⁶⁶ Lindgren m.fl. (2005). s 141.

⁶⁷ Lindgren m.fl. (2005). s 139.

För att få en kompletterande bild av just studenter presenterar jag nu Lars Olof Hildings avhandling som beskriver dagens studenter och vilka problemområden som kan tänkas tynga dem utifrån snedrekryteringen vid högskolorna och universiteten.

Lars Olof Hilding kom 2010 ut med avhandling *”Är det så här man är”- Om utbildning som normalitet och om produktion av studenter*. Där beskriver han hur den svenska utbildningen gått från att vara en klassfråga där bara ett fåtal personer från välbärgade familjer eller med särskilt bra studieresultat fick tillgång till att studera vid universiteten, till att vara något som gemene man har tillgång till då det finns ekonomiska bidrag att få, samt att det krävs inte särskilt höga studieresultat för några av utbildningarna vid högskolorna och universiteten.⁶⁸ Han beskriver också hur studietiden oftast är en omtumlande tid för de nya studenterna.

Hilding skiljer framför allt på två kategorier studenter. De så kallade ”arvtagarna” och ”klassresenärerna”. En klassresenär är en student som kommer från en familj där utbildning inte har varit ett självklart val. Klassresenären får en så kallad ”oriktad uppmuntran” d.v.s. han/hon uppmuntras till det han/hon tycker är roligt. Det viktiga för en klassresenär är att han/hon gör något som han/hon tycker är roligt och som han/hon mår bra av.⁶⁹ En klassresenär uppmuntras helt enkelt till att få ett bra liv och sköta sig själv. Utbildning behöver inte vara den nödvändiga vägen för att nå detta mål för en klassresenär.⁷⁰ En ”arvtagare” däremot kommer från en familj där utbildning ses som en självklarhet och föräldrarna har ofta en akademisk examen. Föräldrarna behöver inte ha sagt direkt åt arvtagarna att utbilda sig utan det har funnits som en självklarhet ändå.⁷¹ Arvtagarna har under sin uppväxt uppmuntrats till att söka kunskap. Hilding citerar en av intervjupersonerna ”/.../ om man frågade pappa ’varför är det så?’ sa han ’gå och slå upp det i Focus’.”⁷² Detta leder i många fall till ett självklart val att utbilda sig vidare, menar han. Hilding ser här att föräldrarnas uppmuntran har en central roll i studenternas utbildningsval men att den ser olika ut i de olika studentkategorierna.⁷³

Hilding ser också i sin undersökning av studenter vid Högskolan i Halmstad att

---

⁶⁸ Hilding, Lars Olof (2010). *Är det så här man är – Om utbildning som normalitet och om produktionen av studenter*. Lund: Lunds Universitet. s 183.

⁶⁹ Hilding (2010). s 97.

⁷⁰ Hilding (2010). s 98.

⁷¹ Hilding (2010). s 99.

⁷² Hilding (2010). s 107.

⁷³ Hilding (2010). s 101.

klassresenärerna påbörjar sina studier mycket senare i livet än arvtagare.⁷⁴ Många av klassresenärerna börjar fundera på studier efter en ”drastisk förändring i hans privata omständigheter”⁷⁵ t.ex. att han/hon har förlorat arbetet eller gått genom en skilsmässa. För kvinnliga klassresenärer är det även yttre omständigheter som påverkar studievalet men oftast, menar Hilding, så gäller dessa omständigheter relationen till ens partner.⁷⁶ Detta gör också att stödet från ens partner är mycket viktigt för de kvinnliga klassresenärerna.⁷⁷ En annan anledning för klassresenärerna till att börja studera är samhällets krav. Detta menar Hilding är positivt då samhällets krav ger ”nya möjligheter” för klassresenärerna.⁷⁸

Om en arvtagare börjar studera senare i livet ser han/hon åren mellan studentexamen och högskolan som en sabbat, d.v.s. en paus från något som faktiskt inte är påbörjat ännu. För arvtagarna handlar utbildning om en bekräftelse på att man är rätt i livet. Utbildningen ses som ”ett mål i sig själv”.⁷⁹

Hilding beskriver vidare att utbildningsväsendet i Sverige har ökat kraftigt de senaste decennierna. Både under 60-talet och under 90-talet etablerades det nya högskolor runt om i landet.⁸⁰ Under 1990-talet kom det att finnas minst en högskola eller ett universitet i varje län i Sverige.⁸¹ Detta skulle ge utbildningen en ökat tillgänglighet men har också gjort att flera så kallade klassresenärer har kommit in på högskolan/universitetet.

Vidare tar Hilding upp de problem som kan uppstå då utbildningen gått till att bli en normalitet. Först och främst handlar det om det symbolspråk som ofta används på högskolan är främmande för en ”klassresenär” och detta leder till att han inte vet hur han skall planera sina handlingar i en bestämd situation. Detta kan i sin tur leda till att ”klassresenären” känner sig utanför.⁸² Inte nog med att studenterna inte kan förstå det språk som används inom akademien så förekommer det också hierarkier inom högskolan. I denna hierarki står studenten längst ner. Läraren har makt då han/hon även är examinator. Som student är man

---

⁷⁴ Hilding (2010). s 108.

⁷⁵ Hilding (2010). s 114.

⁷⁶ Hilding (2010). s 118.

⁷⁷ Hilding (2010). s 119.

⁷⁸ Hilding (2010). s 122.

⁷⁹ Hilding (2010). s 123.

⁸⁰ Hilding (2010). s 129.

⁸¹ Hilding (2010). s 130.

⁸² Hilding (2010). s 148.

dessutom, oftast, i en ekonomisk situation där man måste leva på lån och bidrag.⁸³

Inte nog med att studiestarten är omtumlande och det är många nya erfarenheter för studenterna så utvecklas man även som person. Hilding beskriver att kvinnor i allt större grad utvecklas som person vilket oftast innebär ett avslut från tidigare relationer med vänner.⁸⁴

3.2 Studenters psykiska hälsa

När jag nu har presenterat Lindgrens (m.fl.) syn på unga vuxna och Hildings avhandling om studenter så presenterar jag aktuell forskning som beskriver studenternas psykiska hälsa. Jag börjar med att presenterar den forskning Statens Offentliga Utredning har gjort om *Ungdomar, stress och psykisk ohälsa*. Därefter går jag vidare och presenterar Lundgren och Martinssons examensarbete i psykologi för att till sist gå in på en artikel som beskriver internationella studenters upplevda ensamhet vid sitt nya universitet.

Jag börjar med att lyfta fram Statens Offentliga Utredning om *Ungdomar, stress och psykisk ohälsa* (2006)⁸⁵ som berör inte bara studenter utan även ungdomar och unga vuxna i allmänhet. Där beskriver man att studenter i Sverige ser stress som tidsbrist, att ha svårt att hinna med allt man skall göra och att man har svårt att leva upp till de krav som ställs på en. Dock anser studenterna att stress är något "självförvållat" då man upplever stress först när man tänker på hur mycket man har att göra. Stressen är ofta förknippad med tentor, ekonomi, framtiden och framför allt med relationer och att det finns ett krav på att man hela tiden skall vara kontaktbar.⁸⁶ När det gäller ekonomin så blir studenter stressade för att man för det första skall klara sig ekonomiskt just nu och för det andra är man orolig över hur man skall klara av att betala tillbaka studieskulden i tid när man är klar med sin utbildning. Man frågar sig ofta, är denna utbildning värd denna studieskuld?⁸⁷

Ett annat problem som tas upp i utredningen är hur bristen på antalet kontakttimmar mellan lärare och studenter vid universiteten kan påverka studenternas psykiska hälsa. Att studenter har ett sammanhang där de träffar både kursare och lärare samt får en vägledning i sina

---

⁸³ Hilding (2010). s 151.

⁸⁴ Hilding (2010). s 161.

⁸⁵ SOU 2006:77. *Ungdomar, stress och psykisk ohälsa – Analyser och förslag till åtgärder*. Tillgänglig elektroniskt: <http://www.regeringen.se/content/1/c6/06/74/72/ff3f46fd.pdf>

⁸⁶ SOU 2006:77. s 145f.

⁸⁷ SOU 2006:77. s 147.

studier är en viktig del i att se meningen med studierna. De alldeles för få kontakttimmar leder till att studenterna kan känna sig ensamma och isolerade.⁸⁸ Risken kan bli att man ”låser in sig” i sin lägenhet och inte träffar någon. Med kontakttimmar blir man ”tvingad” att träffa sin kurs och sina lärare.

En av lösningen på problemet med psykisk ohälsa bland studenter kan vara, menar Statens Offentliga Utredning, bland annat mer resurser åt utbildningen, och större möjlighet till samtal om existentiella frågor och stress.⁸⁹ Dessa samtal kan vara med studenthälsans kuratorer eller psykologer men även med studentpräster.

Vidare vill jag ta upp Elin Lundgren och Gunilla Martinssons examensarbete från 2007 som handlar om *Personlighets och självkänslas samband med psykisk ohälsa hos studenter vid Lunds Universitet*.⁹⁰ Denna uppsats utgår från det faktum att det psykiska välbefinnandet i Sverige har ökat i alla åldersgrupper förutom bland unga studenter, där det istället har minskat.⁹¹ Anledningen till minskat välbefinnande bland studenter kan bero på oro inför sitt kommande yrkesliv, höga prestationskrav, dålig ekonomi samt kravet på att vara lycklig.⁹² Dessa krav leder till en upplevd ohälsa med symptom på utbrändhet, ångest, oro, depression och sömnproblem. Vidare skriver Lundgren och Martinsson att 71 % av studenterna känner sig stressade.⁹³ Botten till dessa problem ligger i, menar Lundgren och Martinsson, bristen på självkänsla. Ökad självkänsla kan man få genom att antingen få kärlek och stöd från sin omgivning (här är man själv passiv) eller genom att aktivt prestera något som man får beröm för.⁹⁴ Här kan universitetet hjälpa till med till exempel mentorer.⁹⁵

Det framgår tydligt av Lundgren och Martinssons uppsats att problemet med studenternas psykiska hälsa ligger i de höga prestationskraven som vilar på studenterna. Många studenter kan på grund av dessa krav få svårt att avgränsa sin arbetstid och kan då studera 16 timmar om dygnet och alla dagar i veckan. Man studerar även när man egentligen är sjuk.⁹⁶ På grund

---

⁸⁸ SOU 2006:77. s 147.

⁸⁹ SOU 2006:77. s 168.

⁹⁰ Lundgren, Elin och Martinsson, Gunilla (2007). *Personlighets och självkänslas samband med psykisk ohälsa hos studenter vid Lunds universitet*. Lund: Lunds Universitet.

⁹¹ Lundgren och Martinsson (2007). s 8.

⁹² Lundgren och Martinsson (2007). s 7.

⁹³ Lundgren och Martinsson (2007). s 14.

⁹⁴ Lundgren och Martinsson (2007). s 20.

⁹⁵ Lundgren och Martinsson (2007). s 21.

⁹⁶ Lundgren och Martinsson (2007). s 23, 35.

av denna höga arbetsbelastning kan det hända att studenter väljer bort det sociala livet. Man prioriterar bort vänner och andra aktiviteter.⁹⁷ Det som underlättar hanteringen av stress är att man kan ta hjälp av andra i sin omgivning.⁹⁸ Slutligen poängterar Lundgren och Martinsson att det är viktigt att universitetet tar hänsyn till alla, även till de som har svårt att hantera stress och höga krav.⁹⁹ Detta blir allt viktigare då fler och fler med annan bakgrund än den akademiska söker sig till universitetet.

Avslutningsvis vill jag nämna en artikel som är hämtad från *Journal of Studies in International Education*¹⁰⁰ där Sawir, Marginson, Deumert, och Ramia beskriver hur situationen för internationella studenter ser ut i Australien. Artikeln beskriver den ensamhet och utanförskap som internationella studenter upplever i början av sina studier.¹⁰¹ Denna ensamhet består av både personlig ensamhet, social ensamhet men även av kulturell ensamhet. De ökade problemen med ensamhet på universiteten kan bero på, menar Sawir (m.fl.) att universitetsmiljöerna blir allt större.¹⁰² Ett sätt att handskas med den upplevda ensamheten är genom religion. Religionen kan skapa en känsla av tillhörighet.¹⁰³ Vidare skriver Sawir att studenterna behöver samtala om existentiella frågor som tillit och skam och att känslan av ensamhet är starkast i samband med religiösa och nationella högtider.¹⁰⁴ Avslutningsvis skriver Sawir m.fl. att det skulle hjälpa studenterna att ha någon utanför att prata med.¹⁰⁵

3.3 Vilken ställning har Svenska kyrkan i dagens samhälle?

För att förstå den utmaning Svenska kyrkan nu står inför så måste man också förstå den religiösa utveckling som har skett den senaste tiden i Sverige. Bäckström, Edgardh Beckman och Pettersson har beskrivit den religiösa förändringen i norra Europa. De skriver att religionen gått från att ha varit en samhällelig institution till att den blivit allt mer privat. Det är inte så, menar Bäckström m.fl. att religionen i Sverige försvinner i och med moderniteten

---

⁹⁷ Lundgren och Martinsson (2007). s 22.

⁹⁸ Lundgren och Martinsson (2007). s 37.

⁹⁹ Lundgren och Martinsson (2007). s 40.

¹⁰⁰ Sawir, Marginson, Deumert, och Ramia. (2007). "Loneliness and International Students: An Australian Study" i *Journal of Studies in International Education*. 2008 12:148 publicerad 13 September 2007. Sage Publications. Tillgänglig via LibHub: <http://jsi.sagepub.com.ludwig.lub.lu.se/content/12/2/148.full.pdf+html>

¹⁰¹ Sawir m.fl. (2007). s 148.

¹⁰² Sawir m.fl. (2007). s 154.

¹⁰³ Sawir m.fl. (2007). s 156.

¹⁰⁴ Sawir m.fl. (2007). s 157, 162.

¹⁰⁵ Sawir m.fl. (2007). s 174.

utan att den snarare förändrats till form och funktion.¹⁰⁶ Vidare har det svenska samhället gått från att vara ett industrisamhälle till att ha en allt större tjänstesektor där cirka 80 % av arbetet går ut på att ”/.../ lösa andra människors problem.”¹⁰⁷ Detta, och de förändrade relationerna mellan kyrka och stat år 2000 har gjort att Svenska kyrkan istället har blivit en resurs, bland alla andra i det svenska samhället, som folket kan använda sig av efter sitt eget behov.¹⁰⁸ Vidare beskriver Bäckström (m.fl.) att Svenska kyrkan har fått ändra fokus i sin verksamhet, från det tydliga fokuset på barnverksamhet till att bedriva mer vuxenverksamhet, så som katekumenat och samtalsgrupper om till exempel livsfrågor.¹⁰⁹

3.4 Vilken ställning har Svenska kyrkan bland studenter i Lund

När det gäller studenternas behov av Svenska kyrkan så har Lunds domkyrkoförsamling låtit Lena Löwendahl göra en enkätundersökning vars syfte är att ”/.../ utveckla nya redskap för Svenska kyrkan att möta studenter.”¹¹⁰ Domkyrkoförsamlingen sökte projektpengar från Svenska kyrkan för att utveckla församlingsverksamheten mot personer i 19-25 årsåldern. Det första de gjorde var att skicka ut en elektronisk enkät till 3000 personer i åldern 19-25 år. Man hade en svarsfrekvens på 10 %. Utöver enkätundersökningen djupintervjuade man 8 personer. Enkätundersökningen sammanställdes och analyserades av prästen och religionssociologen Lena Löwendahl och har fått namnet ”Studentvärlden”.

I inledningen beskriver Lena Löwendahl hur unga vuxna i åldern 19 – 25 år är individualister och vill uppnå självförverkligande.¹¹¹ Vidare beskriver Löwendahl studietiden som ”/.../ en omvälvande tid då frågor om identitet och mening ofta kommer upp till ytan.”¹¹² I samband med detta och att den psykiska ohälsan bland studenter understryks vikten av psykosocialt stöd för studenterna.¹¹³

Resultatet av enkätundersökningen visar att de två vanligaste anledningarna till att man besöker Svenska kyrkan är, för det första för att fira gudstjänst (inklusive dop, vigsel och

---

¹⁰⁶ Bäckström Anders, Edgardh Beckman Ninna, Pettersson, Per (2004). *Religiös förändring i norra Europa – en studie av Sverige ”Från statskyrka till fri folkkyrka”*. Slutrapport. Uppsala: Diakonivetenskapliga institutet.

¹⁰⁷ Bäckström m.fl. s 21.

¹⁰⁸ Bäckström m.fl. s 35.

¹⁰⁹ Bäckström m.fl. s 47.

¹¹⁰ Löwendahl, Lena (2010). *Studentvärlden – om studenters livsfrågor och relationer till Svenska kyrkan*. Lund: Lunds Domkyrkoförsamling. s 3.

¹¹¹ Löwendahl (2010). s 3.

¹¹² Löwendahl (2010). s 4.

¹¹³ Löwendahl (2010). s 4.

begravning) samt att man besöker Svenska kyrkan som turist.¹¹⁴ Det är intressant att se att studenterna i Lund ser kyrkans främsta uppgift som en ”möjlighet till dialog och samtal”.¹¹⁵ Dock tycker studenterna att Svenska kyrkan skall ”bevara byggnader” och ”hjälpa gamla och sjuka”.¹¹⁶

Vidare undersökte man vilka livsfrågor studenterna funderade över. Resultatet visar att man framför allt tänker på ”det roliga i livet” men även att hälften av studenterna funderar på ”ensamhet” så ofta som ”dagligen/varje vecka”. Cirka 65 % av studenterna funderar på ”meningen med livet” så ofta som ”dagligen/varje vecka” eller ”varje månad”.¹¹⁷ Det som är viktigt för studenter är att känna frihet, kärlek och trygghet. Men även att klara tentor och känna sig behövda.¹¹⁸ Det som skrämmer lundastudenterna mest är att ”inte vara eller bli lycklig” och ”ensamhet”.¹¹⁹ Det visar sig också av enkätundersökningen att den man kan tänka vända sig till för samtal om sina problem (efter vänner och familj) är prästen.¹²⁰

Enkäten avslutas med frågor som rör ”vad kan Svenska kyrkan göra för studenterna?”. Det som många har lyft fram är att kyrkan skall vara närvarande och tillgänglig och att kyrkan skall komma ut till studenterna och inte sitta och vänta på att studenterna skall komma till dem.¹²¹ Många lyfter också fram att kyrkan skall ha en social funktion där man bjuder in nya studenter för att träffa gamla studenter eller bjuda in på fest med mat och dryck.¹²² Det är också viktigt att kyrkan finns för ”stöd och hjälp när livet är svårt”.¹²³

Sammanfattningsvis kan man säga att resultatet av enkätundersökningen säger att studenterna ser Svenska kyrkan som en relativt frånvarande och osynlig institution samtidigt som många av studenterna känner till att kyrkan finns om man skulle behöva deras stöd. Studenterna funderar mycket på det som är roligt i livet men samtidigt på det som tynger, så som ensamhet och döden. Det framgår tydligt av enkätanalysen att vissa studenter skulle uppskatta större närvaro och mer synlighet av studentpräster vid universitetet.

---

¹¹⁴ Löwendahl (2010). s 10.

¹¹⁵ Löwendahl (2010). s 11.

¹¹⁶ Löwendahl (2010). s 11.

¹¹⁷ Löwendahl (2010). s 15.

¹¹⁸ Löwendahl (2010). s 16.

¹¹⁹ Löwendahl (2010). s 17.

¹²⁰ Löwendahl (2010). s 18.

¹²¹ Löwendahl (2010). s 24.

¹²² Löwendahl (2010). s 24f.

¹²³ Löwendahl (2010). s 25.

3.5 Sammanfattning

Det som utmärker unga idag är att de är individualister i allt större utsträckning än tidigare och att de vill ha ett bra liv och göra det man mår bra av. Dessutom antar unga allt fler identiteter som passar olika kontexter. Unga idag tycker det viktigaste i livet är att ha god hälsa, sin familj och sina vänner. Trots detta upplever unga idag att det finns allt större krav på dem, både från sin familj och från samhället, att de ska utbilda sig. Hilding bekräftar detta men visar på skillnaderna mellan arvtagare och klassresenärer. Han menar att de båda grupperna styrs av uppmuntran men att de ser olika ut. Han menar också att klassresenärernas val att utbilda sig ofta kommer efter en personlig kris.

Det beskrivs också att högskolorna och universiteten blir allt fler och större. Detta leder till ett allt större utanförskap och anonymitet bland studenterna. Samtidigt som studenter upplever krav på att klara tentor, klara sig ekonomiskt samt få en bra framtid upplever många studenter en tidsbrist som kan leda till stress och utbrändhet. När högskolorna blir allt större blir det också allt högre krav på självstudier. Detta leder till att studenterna saknar sociala sammanhang och kan lätt bli isolerade.

Svenska kyrkan har den senaste tiden fått en annan roll i samhället än tidigare. Nu är religionen inte den självklara samhälliga institutionen utan den blir alltmer privat. Detta betyder inte att folk idag är mindre religiösa än tidigare utan enbart att man vill uttrycka sin religiositet på sitt sätt och för sig själv. Löwendahl har beskrivit att studenterna i Lund vill att kyrkan skall vara en social funktion i samhället och ge möjlighet till dialog och samtal.

4. Simon Robinson och Ministry Among Students

Huvudboken för denna uppsats är *Ministry Among Students – a Pastoral Theology and Handbook for Practice* (2004) skriven av Simon Robinson. Robinson är studentpräst vid Leeds University i England.¹²⁴ Jag kommer i analysen att jämföra *Ministry Among Students* med både intervjuerna jag gjort och enkätresultatet.

Robinson inleder med att beskriva studenttiden som en tid då man ska göra rätt val, man bryter mönster och utvecklas både kulturellt, religiöst och samhälleligt.¹²⁵ Han menar också att studietiden idag skiljer sig mycket från tidigare då det i den postmoderna tid som man lever i idag finns flera ”mindre berättelser” som har format oss istället för en ”stor berättelse” (grand narrative).¹²⁶ Högskolevärlden skiljer sig också då det idag kan liknas vid ”massutbildning” istället för att några få utvalda får tillgång till att studera vidare.¹²⁷ Detta leder till att universiteten blir allt mer opersonliga och att studenterna får klara sig mer och mer själva, med allt mer självstudier. Denna verklighet får många studenter att hoppa av sina studier redan efter första terminen.¹²⁸ Studietiden innebär för många ett möte med många nya och olika kulturer och kyrkans uppgift här blir att försöka förstå de intryck som studenterna utsätts för.¹²⁹

4.1 Praktisk grund för studentpräster enligt Robinson

I analyskapitlet (kapitel 7) kommer jag att analysera hur Svenska kyrkans studentpräster arbetar. Robinson presenterar hur han anser att studentprästerna skall organiseras i England. Dock skiljer sig de engelska och svenska förhållandena mycket åt men jag tror att man ändå kan lära sig av Robinson, då grunden för studentprästernas verksamhet trots allt är den samma – det diakonala ansvaret.

Robinson menar att några ser studentprästerna som en del av studenthälsan medan andra har svårt med att kyrkan överhuvudtaget finns på universitetets område. Även den lokala församlingen kan ha en oklar bild över studentprästernas roll i församlingen. Av denna anledning är det viktigt att studentprästerna tydligt klargör sin roll gentemot församlingen,

---

¹²⁴ Robinson (2004). s ii.

¹²⁵ Robinson (2004) s 4.

¹²⁶ Robinson (2004). s 5.

¹²⁷ Robinson (2004). s 6.

¹²⁸ Robinson (2004). s 7.

¹²⁹ Robinson (2004). s 16.

universitetet och även inom sig själva.¹³⁰

Ofta arbetar studentprästerna i ett ekumeniskt arbetslag, då är det särskilt viktigt att kunna samarbeta och utåt sett vara en sammanhållen grupp. Samarbetet gäller inte minst gudstjänsterna.¹³¹ För att detta skall fungera föreslår Robinson att man skall skriva ett avtal inom den ekumeniska gruppen där man klargör var man står och vad man har kommit överrens om. Robinson poängterar att det är viktigt att de enskilda studentprästerna rapporterar till sitt samfund.¹³² Vidare föreslår Robinson att man skall skriva ett ”missions statement”¹³³ som klargör studentprästernas gemensamma uppgift gentemot universitetet. Det räcker dock inte att samarbetet inom den ekumeniska gruppen fungerar bra utan man måste också ha goda kontakter och gott samarbete med själva universitetet. Som studentprest är man oftast anställd av församlingen, på det viset står man inte tillsvars mot universitetet, men även här menar Robinson att det är viktigt med ett kontrakt.¹³⁴ Detta kontrakt skall innehålla syfte och vad man erbjuder (själavård, andlighet, etik och gemenskap).¹³⁵ Det blir tydligt här att studentprästernas uppgift är att bygga broar mellan det sekulära universitetet och de religiösa institutionerna.¹³⁶ Vidare ska alla kontrakt, samarbeten och arbeten utvärderas och rapporteras. Robinson understryker vikten av att samma rapport lämnas till samtliga instanser.

4.2 Arbetsmodeller för studentprästerna enligt Robinson

Robinson beskriver olika arbetsmodeller för studentprästerna. Dessa arbetsmodeller kommer jag i analysen att jämföra med hur studentprästerna i Skåne arbetar.

Den första modellen som Robinson presenterar är den så kallade ”kollegiala modellen”. Den har sitt ursprung då de flesta studentpräster var från den anglikanska kyrkan och man hade tillgång till samtliga resurser från samma ställe, t.ex. kapell/andaktsrum. Alla tillhörde samma trossystem och värden.¹³⁷ Den andra modellen är den så kallade ”kyrkmodellen”. Här fokuserar man mindre på universitetssammanhanget och mer på att vara en förlängning till den lokala församlingen. Denna modell har sitt ursprung i att universitetet inte tillät kyrkan

---

¹³⁰ Robinson (2004). s 21.

¹³¹ Robinson (2004). s 21.

¹³² Robinson (2004). s 22f.

¹³³ Robinson (2004). s 24.

¹³⁴ Robinson (2004). s 34.

¹³⁵ Robinson (2004). s 36ff.

¹³⁶ Robinson (2004). s 38.

¹³⁷ Robinson (2004). s 41.

att finnas på universitetsområdena.¹³⁸ Den tredje modellen är den så kallade ”befrielsemodellen”. Den har sitt ursprung i 60-talets ifrågasättande av samhällets strukturer. Studentpräster blev de som skulle vara profetiska och befriande samtidigt som man var radikal både politiskt och teologiskt. Detta arbetssätt skiljde sig ofta från resten av kyrkans arbetssätt.¹³⁹ Den näst sista modellen är den så kallade ”Waterloomodellen”. Namnet kommer från en liknelse med Waterloostation där folk går förbi men inte stannar till. Människor idag har inte tid att engagera sig, inte ens om kyrkan var lättillgänglig och nära. Denna modell bygger istället på relation och förtroende mellan studentpräster och studenterna. Studentpräster skall därför vara synliga i korridorerna och där studenterna äter lunch. Bara närvaron, menar Robinson, ger ett intryck av kyrkans omtanke och kärlek. Denna närvaro leder ofta till självvårdande relationer, vänskap och nätverksbyggande.¹⁴⁰ Slutligen, den sista modellen, är den så kallade ”studentservicemodellen”. Här arbetar studentpräster i nära samarbete med studentservicen på universiteten. Precis som annan service i form av psykologer, kuratorer studie- och yrkesvägledare så finns prästerna tillgängliga för andlig vägledning.¹⁴¹ Efter att Robinson har presenterat dessa olika modeller lyfter han fram kritiken. Han ser det som självklart att ingen av dessa modeller fungerar helt av sig själv. Det idealistiska är en blandning mellan de olika modellerna.¹⁴²

Utöver de strukturella problem med hur man skall arbeta och de problem som kan uppstå då samarbetena inte fungerar perfekt så är ett vanligt problem för studentpräster att man ofta känner att man står mellan kyrkan och universitetet. Därför måste studentpräster ses som en kyrka, menar Robinson, som går utanför sig själv för att relatera till andra, vara uppmärksam och bry sig om de man möter. Detta är ett tecken på Guds villkorlösas kärlek till oss människor, menar Robinson.¹⁴³

Teologiskt ser Robinson studentpräster som en relation mellan kyrkan och universitetet som liknas vid Guds förbund. Förbundet är en gåva som inte kräver något i gengäld. Studentpräster är ett tecken på löftet om Guds närvaro. Det är därför viktigt att alla skall få vara med och att det finns en öppen gemenskap.¹⁴⁴ För att skapa en relation mellan Gud och

---

¹³⁸ Robinson (2004). s 41.

¹³⁹ Robinson (2004). s 42.

¹⁴⁰ Robinson (2004). s 42.

¹⁴¹ Robinson (2004). s 42.

¹⁴² Robinson (2004). s 43.

¹⁴³ Robinson (2004). s 47.

¹⁴⁴ Robinson (2004). s 48f.

studenterna skall studentprästerna prata med studenterna om Gud. Som studentpräst skall man lyssna och ta del av studenternas gudsbild men också dela med sig av sin egen gudsbild. Det är mycket viktigt att ansvaret för ens egen gudsbild ligger helt och hållet hos varje enskild individ.¹⁴⁵ Att vara studentpräst innebär alltså för Robinson att man skall visa på Guds kärlek. Man skall också genom dialoger leda studenterna genom olika nätverk och man skall vara en brobyggare som bygger broar mellan olika trygga tillvaron och framför allt inom sig själva.¹⁴⁶

4.3 Studentprästerna som brobyggare

Studentprästernas uppgift är att få studenterna till att kunna relatera till kyrkan och vice versa. Robinson menar att risken med att man som studentpräst håller gudstjänster på universitetet eller särskilt avsedda för studenter är att de blir konsumtionistiska, d.v.s. att de planeras som ett event för att locka studenterna till kyrkans verksamhet. Därför menar Robinson att gudstjänsterna skall vara i den lokala församlingens regi¹⁴⁷ men för att underlätta relationen till studenterna föreslår Robinson att den lokala församlingen ändå skall följa läsårets struktur. Han föreslår till exempel att man under introduktionsveckan skall fira en ”celebratory worship” i form av en musikgudstjänst. Vidare firar man examenshögtider för att fira studenternas framgång. På den medicinska fakulteten föreslår Robinson att man kan ha en minnesstund/tacksamhetsgudstjänst för de som donerat sina kroppar/organ till forskningen. Detta leder till en större respekt för människans värde samt att man visar de anhöriga tacksamhet och vördnad.¹⁴⁸ Kontentan är att så kallade studentgudstjänster skall vara tydligt motiverade.

Som Robinson tidigare nämnt flera gånger så är studentprästernas främsta uppgift att vara brobyggare. Viktigt att komma ihåg, menar Robinson, är att man som studentpräst inte kan vänta på att studenterna skall komma till en utan man måste gå ut till dem och nätverka och synas. Än en gång poängterar Robinson att samarbete och kontakter med studentkåren, universitetsadministrationen samt lärarna på universitet är mycket viktigt.¹⁴⁹ Men man får inte glömma relationen till andra religiösa studentgrupper (både kristna och icke-kristna).

---

¹⁴⁵ Robinson (2004). s 51.

¹⁴⁶ Robinson (2004). s 56f.

¹⁴⁷ Robinson (2004). s 63.

¹⁴⁸ Robinson (2004). s 71f.

¹⁴⁹ Robinson (2004). s 81, s 97.

4.4 Studentprästernas själavårdande verksamhet

Studentprästerna har även själavårdande verksamhet så som enskilda samtal och gruppsamtal. Robinson ägnar ett antal kapitel åt just själavården. Han ser ett mönster i studenternas mående och de problem som studenterna upplever. Det första problemet studenten stöter på i sitt studentliv är omställningen av att flytta hemifrån. Studentlivet och universitetslivet är en helt annan miljö än vad man sen tidigare är van vid. Detta kan skapa oro, otrygghet och hemlängtan.¹⁵⁰ Dessutom kan dessa nya erfarenheter väcka andra problem som man har med sig sen tidigare. Under studiernas gång upplever studenten oro för att misslyckas, ibland till och med skam för att man inte lever upp till de förväntningar som finns från föräldrar och släkt. Slutligen när det är tid för examen kommer frågeställningar om det verkliga livet och huruvida man har lyckats med allt det man ”ska lyckas” med under sin studietid, t.ex. att hitta sin livspartner.¹⁵¹

Som studentpräst skall man inom själavården möjliggöra för studenternas egna berättelser, man skall vara en god lyssnare. Poängen med samtalen är att skapa en medvetenhet hos studenten om tidigare erfarenheter och känslor. Studenterna skall dessutom få tid för att reflektera över det andliga och moraliska i livet så att studenterna själv kan skapa en mening i livet och ta ansvar för sin andlighet. Slutligen skall studentprästen erbjuda upprättelse och förlåtelse för dem som behöver det.¹⁵²

Vidare går Robinson in på olika problemområden som är vanliga inom studentsjälavården. Det främsta problemet som studenter i England upplever är att studierna kostar pengar i det avseende att studenterna måste betala sin plats på utbildningen. För att man skall ha råd att betala sin utbildning kan det krävas att man måste, vid sidan om sina heltidsstudier arbeta deltid. Detta leder till ökade krav och ökad stressnivå hos studenterna. Vidare menar Robinson att studenter ofta har någon slags relationsproblem, studentprästerna möter ofta studenter som nyligen ”gjort slut” med sin pojk-/flickvän och som känner svårigheter i att ha ett längre förhållande, men det kan också handla om relationerna till korridorsskamrater och studievänner.¹⁵³ Andra problem som studenter upplever är att hitta sin sexuella identitet. Studenter, oavsett sexuell läggning, utvecklar sin sexuella identitet och behöver prata om etik och moral när det gäller sexuella relationer. Här poängterar Robinson att det är viktigt att

---

¹⁵⁰ Robinson (2004). s 103.

¹⁵¹ Robinson (2004). s 105.

¹⁵² Robinson (2004). s 110f.

¹⁵³ Robinson (2004). s 114.

studentprästen inte säger vad som är rätt och fel utan låter studenten själv ta ansvar och stå för sina handlingar.¹⁵⁴ Som en del av frågorna kring ens sexuella identitet lyfter Robinson upp problemområdet homosexualitet. Robinson poängterar här att det är ytterst viktigt att studentprästen är väl medveten om sina egna fördomar och ståndpunkter när det gäller homosexualitet och homosexuella.¹⁵⁵

Vidare lyfter Robinson fram problemet med mental ohälsa bland studenter. Han menar att psykisk ohälsa bland studenter är mycket vanlig.¹⁵⁶ Robinson beskriver hur han tycker att studentprästerna skall agera när de misstänker att studenten behöver medicinsk hjälp. Han menar att om studenten inte vill gå till en läkare skall man själv kontakta en läkare för konsultation och om studenten upplevs vara en risk för sig själv skall man ringa universitetets säkerhetsavdelning.¹⁵⁷

Slutligen lyfter Robinson upp den akuta krisen och framför allt hur studentprästernas arbete ser ut när det har inträffat ett dödsfall. Han beskriver att studentprästerna alltid är inkopplade när en student har avlidit. Studentprästens uppgift är att finnas till för den avlidnes familj och vänner.¹⁵⁸

---

¹⁵⁴ Robinson (2004). s 115.

¹⁵⁵ Robinson (2004). s 116.

¹⁵⁶ Robinson (2004). s 117.

¹⁵⁷ Robinson (2004). s 119. Uppenbarligen är tystnadsplikten för präster i England inte densamma som för svenska präster. En svensk präst får inte ens i akuta fall bryta sin tystnadsplikt.

¹⁵⁸ Robinson (2004). s 121.

5. Resultat av intervjuer med studentprästerna i Skåne

I mitt inledande uppsatsarbete intervjuade jag studentprästerna i Malmö, Lund, Helsingborg och Kristianstad. Jag ville med intervjuerna få fram hur studentprästerna arbetar och samarbetar med högskolan och församlingen. Vidare ville jag se vilka det var som besökte studentprästerna för enskilda samtal.

5.1 Samarbete med högskolorna och universitetet

Studentprästernas arbete för studenter underlättas av ett gott samarbete med högskolan eller universitetet. Man kan se att vid högskolorna i Malmö och Kristianstad finns det ett gott samarbete mellan studentprästerna och högskolorna. Detta är tydligt då studentprästerna använder högskolornas lokaler samt att de får hjälp med vissa löpande kostnader så som kopiering. Denna typ av samarbete finns även mellan studentprästen i Helsingborg och Campus Helsingborg (Lunds Universitet). På dessa tre orter finns också ett bra samarbete mellan studentprästerna och studenthälsan vid högskolorna/campuset. Däremot upplever studentprästerna i Lund att ett sådant samarbete inte fungerar där. De menar att det är ”en gammal tradition” att kyrkan och universitetet inte skall samarbeta samt att det är så även i Uppsala.¹⁵⁹ Dock poängterar Eva Månsson Carleheden att samarbete med universitetet kring exempelvis jul- och sommaravslutningar fungerar mycket bättre nu än tidigare år. Vad detta kan beror på vill de inte spekulera i. Samarbete kring högskolornas och universitetets krisgrupper fungerar mycket bra och där har studentprästerna på samtliga orter en självklar roll.

5.2 Stilla rum

Det finns så kallade ”Stilla rum” vid Lunds Universitet, Campus Helsingborg och Malmö Högskola. Ett ”stilla rum” är ett litet andaktsrum som är till för studenterna om de vill stanna upp en stund för att t.ex. be. Vid Lunds Universitet är ”Stilla rummet” ett rum för studenterna. Det får inte användas av Svenska kyrkan eller andra samfund. Vid Campus Helsingborg och Malmö Högskola får studentpräster ha meditationer och andakter i det ”Stilla rummet”. Det är enbart vid Högskolan i Kristianstad som man inte har ett ”Stilla rum”, men detta är något som högskolan har dåligt samvete för, så det är på gång.¹⁶⁰ Vid Malmö Högskola har man två ”stilla rum” som båda får användas av studentprästerna. Rektorn vid Malmö högskola är mån

---

¹⁵⁹ Intervju med Eva och Jan.

¹⁶⁰ Intervju med Arne och Astrid.

om att dessa finns och har som mål att varje institution vid högskolan skall ha ett eget ”stilla rum”. Dock tar arbetet tid eftersom man inte vill ha ett rum gömt nere i en källare.¹⁶¹

5.3 Studentprästerna i den lokala församlingen

I mina intervjuer frågade jag hur de samarbetade med den lokala församlingen, d.v.s. den församling de var anställda av. I Malmö och Lund ligger högskolan respektive universitetet i fler än en församling. Men det är en av församlingarna (St Johannes Församling respektive Lunds Domkyrkoförsamling) som har anställt studentpräster, dock samarbetar både Lunds församlingar och Malmös församlingar i samfälligheter, där de territoriella församlingarna får mindre betydelse och de olika församlingarna kan specialisera sig mer.

Studentpräster i samtliga studentstäder i Skåne menar att församlingarna tar sitt ansvar för verksamheten på universitetet och högskolan genom att anställa studentpräster. Vid intervjuerna har jag märkt att det finns en oro bland studentpräster för vad som händer när/om ekonomin blir sämre. De undrar om det finns risk för att man ska dra in ytterligare tjänster. Detta är särskilt påtagligt i Lund där man på kort tid har dragit ner en heltidstjänst.

5.4 Studentprästers verksamhet

Studentprästers verksamhet skiljer sig något mellan de olika orterna i Skåne. I Lund fokuserar man mycket på mässor och djupmeditationer. Man lägger också ner tid på att engagera frivilliga. Även i Malmö har man gudstjänster varje vecka samtidigt som fokus ligger något mer på den själavårdande verksamheten. Både studentpräster i Lund och Malmö har engelskspråkiga gudstjänster.¹⁶²

Anders Knutsson i Helsingborg menar att man inte kan ha studentgudstjänster då det inte finns någon efterfrågan. Därför ligger fokus mer på att vara närvarande och synlig på campus, en så kallad ”drällpräst”. Anders Knutsson menar att ju mer synlig han är på campus desto fler samtal får han.

Det som efterfrågas mest av studenterna är enskilda samtal. I Malmö har man uppskattat att man lägger ner hälften av sin tid åt just enskilda samtal. Samtliga studentpräster lägger ner

---

¹⁶¹ Intervju med Kent Wisti.

¹⁶² Intervju med Kent. Intervju med Eva och Jan.

mycket tid på enskilda samtal men även som i Malmö på gruppsamtal.

I Kristianstad satsar man mycket på det interreligiösa arbetet och anordnar tillsammans med folkuniversitetet och studentkåren temaföreläsningar om t.ex. religioner. Här arbetar man mycket med att skapa ett gott arbetsklimat och en trygg arbetsmiljö för de anställda och för studenterna.¹⁶³

5.5 Vem är det som söker upp studentprästerna och vilket behov finns?

Mestadels är det studenter som söker upp studentprästerna för samtal. Oftast handlar det om olika former av relationsproblem, relationer till sig själv, till andra och till "livet". Anders Knutsson har märkt att många studenter kommer cirka en månad in i terminen för att man känner sig ensam och man vet inte om man har valt rätt studieinriktning. Många studenter känner också stora prestationskrav. Detta är en tendens som samtliga studentpräster har märkt av. Samtliga studentpräster sammanfattar studentlivet som en svår period i människors liv. Utöver dessa problem så kontakter man även studentprästerna vid olika former av kris, såsom sjukdom och dödsfall.

De som kommer till studentprästerna behöver någon att bolla sina tankar med. Eva Månsson Carleheden säger att det är många som kommer till samtal men som inte vet vad de vill prata om. Kent Wisti lyfter fram att studenterna behöver "goda sammanhang" och känna sig efterfrågade. Det hör ihop med självbilden. Han menar att det finns ett socialt problem just i Malmö då studenterna inte har några naturliga sociala umgängen som det finns i Lund med kår- och nationsliv.

De flesta studentpräster som jag intervjuade uttrycker att studenttiden är en mycket viktig och speciell tid i ens liv. Därför är det en förmån att kunna ta del av dagens studenters livsvandring. Studenter idag behöver någon man kan reflektera över livet tillsammans med och detta vill studentprästerna kunna erbjuda. Man skall också fungera som en trygg punkt i tillvaron.

Varken studentprästerna i Kristianstad eller Malmö anser att man skall skapa arrangemang för att locka de unga vuxna. Studentprästen från Malmö anser att man skall "sluta jaga dem". Det

---

¹⁶³ Intervju med Arne och Astrid.

man ska göra är att vara närvarande och synligt. Kent Wisti från Malmö berättade att han läst i tidningen Kupé att Gud står på ”innetlistan”. Han undrar då varför kyrkan inte tar vara på detta. Varför man inte ”sparkar på den bollen”. I Kristianstad vill man kunna erbjuda en kontemplativ miljö för idag är det inte lugnt någonstans.

6. Resultat av enkätundersökning

Jag skickade ut en elektronisk enkät till Svenska kyrkans studentpräster på samtliga orter där de bedriver verksamhet. Av 29 orter så svarade 22 på enkäten och 1 via e-post. Syftet med denna enkätundersökning var att se för det första hur studentprästerna i Svenska kyrkan arbetar och för det andra ville jag se vilka problem de studenter har som söker upp studentprästernas verksamhet.

6.1 Praktiskt

I *Tabell 6.1* ser man hur Svenska kyrkans församlingar valt att "satsa" på studentpräster vid de högskolor och universitet som finns inom den lokala församlingen/samfälligheten. Antalet präster avser antalet präster från Svenska kyrkan. Dock kan det förekomma att det även finns pastorer från andra samfund. Dessa är inte medräknade i tabellen då jag enbart undersöker Svenska kyrkans verksamhet på högskolorna/universiteten. På några högskolor/universitet har församlingarna även anställt annan personal så som diakoner, församlingspedagoger eller informatörer. Man kan tydligt se att de allra flesta studentprästerna är själva från Svenska kyrkan.

Resultatet visar att det skiljer sig stort när det gäller antalet studentpräster vid högskolorna. I denna undersökning har jag dock enbart räknat med präster från Svenska kyrkan. På flera högskolor samarbetar man med andra samfund samt att man även har annan personal från Svenska kyrkan, t.ex. diakoner, församlingspedagoger och informatörer. I Helsingborg har man ca 2 000 studenter på en präst (omräknat i heltid). Detta skiljer sig väldigt från Högskolan i Väst (Trollhättan) där det finns cirka 8000 studenter och en studentpräst på 20 % tjänstgöring. Omräknat skulle detta bli 45 000 studenter på en heltidstjänst. Dock har man här även en studentdiakon på 50 % tjänstgöring.

Vidare kan man se att 10 högskolor har en heltidspräst (från Svenska kyrkan) på 10-20 000 studenter. Några högskolor överstiger denna genomsnittliga gräns. Detta är förutom högskolan i Väst: Uppsala Universitet (32 000 studenter/präst), Stockholm (21 800 studenter/präst), Örebro Universitet (20 500 studenter/präst). Problemet med denna beräkning är att jag inte har räknat med samarbeten med andra samfund samt andra tjänster än prästtjänster.

Det är också intressant att se var studentpräster har sina lokaler. Man kan se att de flesta studentpräster har sina lokaler i högskolans lokaler. De orter som har kryssat i ”i församlingens lokaler” eller ”annat” är: Stockholm, Uppsala, Lund, Västerås, Karlskrona och Örnsköldsvik samt Östersund. Uppsala Universitets studentpräster samt studentprästen vid Blekinge Tekniska Högskola har svarat ”annat”. Vad detta ”annat” betyder är inte specificerat.

Tabell 6.1 Antal präster och deras lokaler

Ort	Antal präster (personer)	Antal präster (%)	Studenter per präst	Var har ni era lokaler?
Malmö Högskola	2	200	10 000	Högskola och Församling
Lunds Universitet	3	200	18 000	Församling
Campus Helsingborg	1	50	2 000	Högskola
Högskolan i Kristianstad	2	175 %	6 300	Högskola
Blekinge Tekniska Högskola	1	50	16 600	Annat
Linnéuniversitetet Kalmar	1	100	i.u. ¹⁶⁴	Högskola
Göteborgs Universitet	3	300	17 000	Församling
Högskolan i Borås	1	75	14 600	Högskola
Högskolan i Väst	1	20	45 000	Högskola
Högskolan i Skövde	1	75	11 500	Högskola
Linköping Universitet	3	225	7 700	Högskola och Församling
Campus Norrköping	1	75		Högskola
Karlstad Universitet	1	75	19 000	Högskola
Örebro Universitet	1	80	20 500	Högskola
Mälardalens högskola, Eskilstuna	1	50	7 900	Högskola
Mälardalens högskola, Västerås	1	100		Högskola
Stockholm	4	320	21 800	Församling
Uppsala Universitet	2	100	32 000	Annat
Högskolan i Gävle	1	75	17 100	Högskola
Högskolan i Dalarna	1	95	16 800	Högskola
Mittuniversitetet, Östersund	1	Vid behov		Församling
Umeå universitet	2	200	15 000	Högskola
Luleå Tekniska Högskola, Örnsköldsvik	1	20	i.u. ¹⁶⁵	Församling

¹⁶⁴ Det går inte att räkna ut hur många studenter det finns per präst då Linnéuniversitetet Växjö inte har svarat på enkäten och jag inte hittar siffror på hur många som studerar vid enbart Linnéuniversitetet Kalmar.

¹⁶⁵ Det går inte att räkna ut hur många studenter det finns per präst då enbart Campusorten Örnsköldsvik har svarat på enkäten och jag inte hittar siffror på hur många.

Vidare undersökte jag huruvida det förekom avslutningsceremonier (t.ex. jul- och sommaravslutningar) och/eller examenshögtider i en kyrkolokal (se *tabell 6.2*). Detta är av intresse då det i dagens samhälle finns en debatt huruvida skolor (grundskolor samt gymnasieskolor) skall ha sina skolavslutningar i den lokala kyrkan. Hur ser det då ut på våra högskolor och universitet? Jag frågade om det var högskolan eller studentpräster som anordnade avslutningsceremonin eller examenshögtiden och om studentpräster medverkade i fall det var högskolan som anordnade avslutningen/examenshögtiden.

Det visar sig att majoriteten av högskolorna har avslutningar i kyrkan. Dock måste det noteras att i Stockholm anordnas avslutningar av högskolan/universitetet i kyrkan, men man kan inte av svaret avgöra om det betyder att samtliga högskolor i Stockholm anordnar avslutningar i kyrkan eller enbart en högskola. Intressant att se är att på två ställen, nämligen i Lund och Uppsala har Universitetet examenshögtider i kyrkan men studentpräster medverkar inte vid dessa. Det är också enbart på 6 ställen som man varken har avslutningar eller examenshögtider i kyrkans lokaler.

Tabell 6.2 Avslutningsceremonier och examenshögtider

Högskola som svarat på enkäten	Avslutningar anordnade av...	Medverkar studentprästerna	Examenshögtider	Medverkar studentprästerna
Malmö Högskola	Prästerna	Ja	Ja	Ja
Lunds Universitet	Prästerna	Ja	Ja	Nej
Campus Helsingborg	-	-	-	-
Högskolan i Kristianstad	Prästerna	Ja	Ja	Ja
Blekinge Tekniska Högskola	Högskolan	Ja	Ja	Ja
Linnéuniversitetet Kalmar	-	-	Ja	Ja
Göteborgs Universitet	Högskolan	Ja	Ja	Ja
Högskolan i Borås	Högskolan	Ja	Ja	Ja
Högskolan i Väst	-	-	-	-
Högskolan i Skövde	Högskolan	Ja	Ja	Ja
Linköping Universitet	-	-	Ja	Ja
Campus Norrköping	Högskolan	Ja	Ja	Ja
Karlstad Universitet	-	-	-	-
Örebro Universitet	-	-	-	-
Mälardalens högskola, Eskilstuna	Prästerna	Ja	-	-
Mälardalens högskola, Västerås	Prästerna	Ja	Ja	Ja
Stockholm	Högskolan	Ja	-	-
Uppsala Universitet	Prästerna	Ja	Ja	Nej
Högskolan i Gävle	-	-	Ja	Ja
Högskolan i Dalarna	Högskola	Ja	-	-
MittUniversitetet, Örnsköldsvik	Högskola	Ja	-	-
Umeå universitet	-	-	-	-
Luleå Tekniska Högskola, Östersund	-	-	-	-

6.2 Verksamhet

Efter att ha skapat en inledande bild av studentprästerna med antal präster och var de har sina lokaler samt om hur det ser ut gällande avslutningar och examenshögtider vid de olika högskolorna så går jag in på den pastorala verksamheten och frågar hur många och hur ofta man har gudstjänst (utan nattvard), mässa och andakt/meditationer. Detta har jag gjort för att se om det finns skillnader mellan de olika högskoleorterna. Sådär i efterhand ser jag att jag

borde ha haft med ett svarsalternativ ”aldrig”, då frågan förutsätter att man firar mässa, gudstjänst eller meditation/andakt. I min resultatredovisning har jag utgått från att uteblivet svar betyder att man inte firar mässa, gudstjänst eller meditation/andakt. Detta kan ge ett felaktigt svar. Vidare kan jag tänkta mig att några prioriterar enklare andakter medan andra prioriterar mässor.

Resultatet, som kan ses i *Tabell 6.3*, visar att det allra vanligaste är att man firar mässa 5 – 9 gånger per termin. Därefter kommer 15 – 19 gånger per termin. Då en termin är 20 veckor innebär 15-19 gånger per termin att man firar mässa i princip varje vecka, med några undantag. Slutsatsen av detta blir att studentprästerna firar mässa varannan till varje vecka. Gudstjänster är mer ovanligt bland studentprästerna. Av de som svarat att man firar gudstjänst så är det 7 stycken som svarar 1-9 gånger per termin, det vill säga max en gång varannan vecka.

När det gäller meditationer eller andakter så är det enbart på tre orter som man inte firar detta. Det mest frekventa svaret på denna fråga är att man har meditation/andakt 20-29 gånger per termin, d.v.s. en gång i vecka och oftare. Man kan också se att man på tre ställen har fler än 40 meditationer/andakter per termin. Detta kan innebära att man har fler än två meditationer/andakter varje vecka under terminstid.

Genomsnittligt kan man säga att studentprästerna firar en mässa eller gudstjänst i veckan och två andakter/meditationer i veckan. Det kan tilläggas att omfånget av denna verksamhet skiljer sig väldigt mycket. I Lund firar man till exempel mer än 40 mässor och mer än 40 meditationer/andakter per termin. Samtidigt finns det de högskolor och universitet som inte alls firar mässa, gudstjänst eller meditation/andakter. En respondent har svarat att de mässor, gudstjänster och meditationer/andakter som studentprästerna firar vid den högskolan sker i den lokala församlingens regi och att studenterna hänvisas dit.

Tabell 6.3

Högskola som svarat på enkäten	Mässor	Gudstjänst	Andakter/ Meditationer
Malmö Högskola	20-29	-	20-29
Lunds Universitet	>40	-	>40
Campus Helsingborg	-	-	-
Högskolan i Kristianstad	5 – 9	1 – 4	20 - 29
Blekinge Tekniska Högskola	-	-	-
Linnéuniversitetet Kalmar	1 – 4	20 – 29	5 – 9
Göteborgs Universitet	5 – 9	1 – 4	5 - 9
Högskolan i Borås	15 – 19	-	>40
Högskolan i Väst	-	-	20 – 29
Högskolan i Skövde	-	-	
Linköping Universitet	5 – 9	-	5 - 9
Campus Norrköping	15 - 19	-	30 - 39
Karlstad Universitet	5 – 9	5 – 9	20 – 29
Örebro Universitet	5 – 9	10 – 14	20 – 29
Mälardalens högskola, Eskilstuna	1 – 4	-	20 – 29
Mälardalens högskola, Västerås	1 – 4	-	>40
Stockholm	15 – 19	5 – 9	20 – 29
Uppsala Universitet	20 – 29	5 – 9	
Högskolan i Gävle	5 – 9		20 - 29
Högskolan i Dalarna	5 – 9*	5 – 9*	10 – 14*
MittUniversitetet, Örnköldsvik	-	-	1 – 4
Umeå universitet	15 – 19	1 – 4	30 – 39
Luleå Tekniska Högskola, Östersund	-	-	-

Utöver det pastorala arbetet med gudstjänst och andakter har studentprästerna även öppen verksamhet såsom olika event med inbjudna gäster. Det kan vara att man bjuder in en känd person som berättar om ett aktuellt ämne. Man har också gruppverksamheter, t.ex. konfirmandgrupper, bibelsamtalsgrupper, grupper som diskuterar olika teman och så vidare. I enkäten till studentprästerna frågade jag hur ofta man har öppen verksamhet och hur stor gruppverksamheten är, det vill säga, hur ofta man har gruppverksamhet och hur många som deltar i denna verksamhet.

Resultatet visar att man hos flertalet studentpräster har öppna föredrags-/samtalskvällar några gånger per termin till flera gånger per termin. Vid sidan om den öppna verksamheten så finner man att majoriteten av studentprästerna har någon form av gruppverksamhet varje vecka, några flera gånger i veckan. Tyvärr hade jag inget svarsalternativ som sa ”aldrig” utan enbart ”färre än 1 gång i månaden”. Detta gör att man inte kan veta om de 5 som har svarat ”färre än 1 gång i månaden” har verksamhet ibland om behovet finns eller om det aldrig har gruppverksamhet. När det gäller antalet deltagare så skiljer sig det väldigt mycket från ort till ort. Resultatet visar att det oftast rör sig om mindre grupper som besöker gruppverksamheten. Hos åtta studentpräster är antalet deltagare mindre än 10 personer. Några studentpräster svarar att man har gruppverksamhet flera gånger varje vecka samtidigt som så få som 3-4 som deltar i den. Några studentpräster utmärker sig med att ha ett ovanligt högt antal deltagare. I Skövde har man ca 40 deltagare i sin gruppverksamhet (som man har flera gånger i veckan).

6.3 Enskilda samtal

Innan jag började mitt arbete med denna uppsats trodde jag att studentprästerna lägger ner i snitt cirka 50-75% av sin arbetstid på enskilda samtal. Detta trodde jag då man kan se på studentprästernas hemsidor att man lyfter fram att studentprästerna finns till för enskilda samtal, men att det även finns annan verksamhet.

Problemet med frågeformuleringen är att i arbetstiden för enskilda samtal ingår även förberedelsetid såsom tid för bokning av samtal och tid för prästen att samla sig både före och efter att samtalet ägt rum. I enkätsvaren går det inte att avgöra huruvida studentprästerna har i sitt svar menat den totala tid de lägger ner på enskild självavård eller enbart själva samtalet. Man kan inte heller avgöra hur de tolkar betydelsen av ett enskilt samtal. Det kan tänkas att några har räknat in telefonsamtal som enskilda samtal medan andra enbart har räknat in de samtal som ägt rum ”mellan fyra ögon”. Det kan också tänkas att mailkonversationer har räknats in i denna tid. På grund av denna otydlighet kan man inte ta resultatet på alltför stor tillförlitlighet.

Resultatet är för mig förvånade. Som jag tidigare skrev trodde jag att studentprästerna lägger ner minst 50 % av sin arbetstid på enskilda samtal. Så är inte fallet. Några av studentprästerna svarade att man lägger ner mindre än 20 % av sin arbetstid på enskilda samtal och de flesta svarar att man lägger ner 20-40 %. Det är bara 5 studentpräster som svarar att de lägger ner

40-60% av sin arbetstid till enskilda samtal. Ett fåtal lägger ner mellan 60-80 % av sin arbetstid på enskilda samtal.

Om man lägger ihop svaren så att det bildas tre grupper: <40 %, 40 – 60 % och >60 % så blir resultatet att studentprästerna på 13 orter lägger ner mindre än 40 % av sin arbetstid på enskilda samtal, 5 lägger ner 40-60 % av sin arbetstid och enbart 3 studentpräster lägger ner mer än 60 procent av sin arbetstid på enskilda samtal. Om man dessutom lägger ihop ett medelvärde på hur mycket arbetstid studentprästerna lägger ner på enskilda samtal så får man en siffra på 35 % av sin arbetstid.¹⁶⁶

Min sista fråga i enkäten som rör själva uppsatsen består av 15 påståenden. Jag har tagit ut dessa påståenden utifrån intervjuerna med studentprästerna i Skåne samt utifrån mitt intresse av studenternas behov. Jag är medveten om att det finns studentpräster som menar att det inte går att svara på studenternas behov då det är något som kommit fram under enskilda samtal. Men jag har ändå valt att ställa frågorna då det trots allt handlar om en generell bild och då påståendena inte kan leda till särskilda samtal. Problem kan uppstå vid väldigt små högskolor som har väldigt lite enskilda samtal men samtliga studentpräster som har blivit tillfrågade att svara på enkäter har varit verksamma vid relativt stora högskolor/universitet. Därför anser jag själv att detta inte är ett problem. I min sammanställning har jag både räknat ut ett medelvärde mellan 1 – 5 svarsalternativ, ”vet ej/vill inte svara” har inte värderats, samt frekvensen av de olika svarsalternativen.

6.4 Samarbete

Grunden för att studentprästernas verksamhet skall fungera bra är att samarbetet mellan dem och församlingen dem är anställda av och högskolan/universitetet fungerar bra. Därför frågar jag om detta i enkäten.

Jag kan konstatera att samarbetet mellan universitetet/högskolan och studentprästerna överlag fungerar väldigt bra. Sex stycken har värderat påståendet till en 5:a och 9 har värderat påståendet till en 4:a. Dock är det några som har valt att svara ”vet ej/vill inte svara” och någon som har värderat påståendet till en 2:a. Vidare kan man se att samarbetet med ortens

---

¹⁶⁶ Denna siffra har jag tagit fram genom att addera procentsatserna (< 20 % = 10 %, 20 – 40 % = 30 % och så vidare) för att sedan dividera med antalet respondenter.

församling(ar) fungerar ännu bättre än med högskolan/universitet. Medelvärdet ligger även här på 4.0 men det är 12 stycken som värderat påståendet till en 4:a och 3 stycken som värderat påståendet till en 5:a. Ingen har värderat påståendet till 1:a eller 2:a men 2 har valt att svara ”vet ej/vill inte svara”.

6.5 Orsaker till att man söker upp studentprästerna

Studentprästernas verksamhet riktar sig till studenter och anställda vid högskolan/universitetet. Men det kan tänkas att före detta studenter eller andra personer söker upp en studentpräst för samtal eller deras verksamhet för att den är intressant. Den som söker upp studentprästerna är student, yngre än 30 år och inte bekännande kristen. Dock kan man också se att man ibland är nyfiken på den kristna tron.

De som söker upp studentprästerna har oftast problem med olika typer av relationer men även med nedstämdhet och depression. Man kan också se att det är vanligt med att de som söker upp studentprästerna har problem med ensamhet och att de inte har någon annan att prata med om de problem som de upplever. Några har också en akut kris som de vill prata om.

Att studenterna som söker upp studentprästerna skulle ha problem med höga studiekraav är inget som sticker ut i enkätundersökningens resultat. Vidare kan man se att de som söker upp studentprästerna inte har, i större utsträckning, problem med att få ihop studentlivet med familjelivet. Man upplever inte heller att de har ekonomiska problem.

Tabell 6.4 Påståenden

<i>Påstående</i>	<i>Medelvärde</i>
Samarbetet med universitet/högskola fungerar utmärkt	4,0
Samarbetet med ortens församling(ar) fungerar utmärkt	4,0
Den som söker upp oss har ofta problem med relationer	4,0
Den som söker upp oss är oftast yngre än 30 år	3,9
Den som söker upp oss är student	3,8
Den som söker upp oss har ofta problem med nedstämdhet/depression	3,4
Den som söker upp oss har ofta problem med ensamhet	3,2
Den som söker upp oss har en akut kris	3,1
Den som söker upp oss känner att han/hon inte har någon annan att prata med	3,1
Den som söker upp oss är nyfiken på kristen tro	2,9
Den som söker upp oss har ofta problem med höga studiekra	2,8
Den som söker upp oss har ofta ekonomiska problem	2,6
Den som söker upp oss har ofta problem med att få ihop studentlivet och familjelivet	2,5
Den som söker upp oss är bekännande kristen	2,3
Den som söker upp oss är oftast äldre än 30 år	2,3

7. Analys

Jag kommer nu att jämföra mina tre olika resultatdelar. Jag kommer först att jämföra Robinson med mina intervjuer. Anledningen till att jag gör denna jämförelse först är att Robinson tar upp olika arbetsmodeller för studentpräster och att han resonerar kring samarbete med högskolan och med den lokala församlingen. Det kommer att bli intressant att se likheter och skillnader i Robinsons framställning och i resultatet av mina intervjuer. Jag kommer i första delkapitlet (kapitel 6.1) att svara på hur studentprästerna i Skåne arbetar utifrån Robinsons resonemang. Jag är väl medveten om att Robinson är studentpräst i England och att de engelska förhållandena ser annorlunda ut än de svenska förhållandena, anglikanska kyrkan är ett annat samfund och annan kyrkoinriktning än den Svenska kyrkans och det engelska utbildningssystemet skiljer sig från det svenska. Jag tror att man ändå kan göra en jämförelse eftersom det är ju trots allt det diakonala ansvaret som ligger till grund för studentprästernas verksamhet.

Därefter (kapitel 6.2) går jag vidare för att jämföra Robinsons resonemang med enkätresultaten. Där kommer jag att jämföra de frågor som handlar om det praktiska arbetet hos studentprästerna, vilken verksamhet studentprästerna har samt den själavårdande verksamheten och vilka problem studentprästerna ser att studenterna har med sig.

Slutligen kommer jag att jämföra enkätresultatet, intervjuerna och litteraturstudiet med varandra. Där kommer jag att jämföra de problem som studenterna har enligt enkätresultatet och intervjuerna med de problem som beskrivs i det övriga litteraturstudiet.

7.1 Jämförelse mellan *Ministry Among Students* och intervjuerna med studentprästerna

7.1.1 Samarbetet mellan studentprästerna och högskolan

Resultatet av intervjuerna säger att samarbetet mellan högskolan/universitetet skiljer sig mycket från samtliga studieorter i Skåne, men även inom samma ort. I Lund t.ex. så fungerar samarbetet olika bra beroende på vilken institution det gäller. Robinson understryker vikten av att samarbetet mellan studentprästerna och högskolan fungerar bra. För att underlätta samarbetet vill Robinson att man skriver ett kontrakt. Det framgår inte av intervjuerna om sådana kontrakt finns eller inte. Robinson menar att dessa kontrakt är till för att skapa

tydlighet i vem som gör vad och vad man får lov att göra.

Vidare lyfter Robinson fram att det är viktigt att ha ett bra samarbete med högskolans ledning, men även med institutioner och studentkår. Det framgår ur intervjun med studentprästerna i Lund att samarbetet fungerar olika bra på olika institutioner men att man framför allt har kontakter med universitetets ledning. Det verkar som om det enbart är studentprästerna i Kristianstad som har ett samarbete med studentkåren. I Lund samarbetar man med studenterna genom Akademiska Föreningen och Kuratorskollegiet (nationerna) i samband med jul- och sommaravslutningar. Robinson menar att ett gott samarbete studentprästerna och universitetet möjliggör för studentprästernas arbete då både lärare och studenthälsan kan hänvisa studenter till studentprästerna då det behövs. Det blir också lättare för studentprästerna att röra sig på högskolan/universitetet om det finns ett gott samarbete som möjliggör denna närvaro.

Vidare lyfter Robinson fram samarbetet med studenthälsan som en viktig organisatorisk poäng. Enligt intervjuerna fungerar ett sådant samarbete bra på alla orter, bortsett från Lund där det är svårare att samarbeta. Samarbetet med studenthälsan i Malmö, Helsingborg och Kristianstad gör att studentprästerna kan avlasta studenthälsan med samtal för ensamma studenter samt studenter med existentiella problem. Dessutom kan studenthälsan avlasta studentprästerna med psykologhjälp för de studenter som har djupare psykiska problem.

Man kan se att studentprästerna i Malmö, Helsingborg och Kristianstad har lokaler på högskolans område. Det är enbart Lund som inte har tillgång till lokaler på universitetsområdet. Om detta kan vara ett yttre tecken på att samarbetet mellan studentprästerna och högskolan fungerar bra då man som ”utomstående organisation” tillåts att ha sin arbetsplats på högskolan. Robinson själv tar inte alls upp detta utan han förutsätter att studentprästerna är på plats på högskolan bland studenterna. Denna närvaro är något som Robinson liknar med Guds förbund – ett löfte om kärlek och närvaro i vardagen.

Robinson lyfter fram att man, om man inte redan har ett gott samarbete, skall sätta sig ner och lösa de problem man har för att få ett närmare samarbete. Detta för att ett sämre samarbete lyser igenom och påverkar studentprästernas arbete negativt för studenterna.

7.1.2 Samarbete mellan studentprästerna och den lokala församlingen

Robinson lyfter även fram att studentprästerna skall ha ett gott samarbete med den lokala församlingen. Skillnaden mellan studentprästerna i England (som Robinson beskriver) och i Sverige är att studentprästerna i England arbetar mycket tydligare i ekumeniska arbetslag där studentpräster är anställda av den ekumeniska gruppen medan de svenska studentprästerna är anställda av sina samfund har istället ett samarbete mellan de olika samfund. På så sätt blir studentprästerna i England mer frikopplade från den lokala församlingen än i Sverige och mer bundna till de ekumeniska grupperna.

Man kan se att studentprästerna i Malmö har både lokaler i den lokala församlingens församlingshem samt på högskolan. Man uttrycker också att samarbetet fungerar mycket bra. Studentprästerna i Lund och Kristianstad har inte denna koppling till den lokala församlingen men är med vid personalmöten. De samarbetssvårigheter som finns kan ha olika anledningar men det är även här viktigt, menar Robinson att lösa sina konflikter, oavsett vad de beror på. Robinson menar att ett gott samarbete med högskolan och den lokala församlingen är A och O i studentprästernas arbete. Robinson menar att ingen verksamhet kan vara rättfärdigad om man inte vill/kan lösa eventuella konflikter.

Även när det gäller samarbetet med församlingarna så menar Robinson att man skall skriva kontrakt. Detta för att man ska underlätta samarbetet. Dock är detta kanske inte den bästa lösningen i Sverige då studentprästerna är anställda helt och hållet av församlingen. Dock kanske man skulle lyfta fram vikten av tydliga arbetsbeskrivningar och syften med varför man har studentpräster. Detta kan och bör enligt Robinson vara skriftligt.

Robinson lyfter även fram att det är de lokala församlingarna som skall hålla i gudstjänsterna och att det är studentprästernas uppgift att vara en länk för studenterna mellan högskolan/universitetet och kyrkan. Detta synsätt verkar inte finnas bland studentprästerna i Skåne där alla (förutom i Helsingborg) har studentgudstjänster. I Helsingborg försöker man istället arbeta enligt Robinsons modell och vara en länk till församlingen.

7.1.3 Arbetsmodeller för studentprästerna i Skåne

Robinson beskriver fem olika arbetsmodeller för studentprästerna. Även om någon inte arbetar utifrån en modell till hundra procent så kan man se tydliga tendenser i hur

studentprästerna i Skåne arbetar. Man kan se att studentprästerna i Lund arbetar (medvetet eller ej) enligt den så kallade ”kyrkmodellen”. De är en församling i församlingen. Robinson beskriver att denna modell har sitt ursprung i att man inte får lov att vara på universitetsområdet och det stämmer väl överrens med studentprästerna i Lund. Här har man sina lokaler centralt, nära universitetsområdet men ändå vid sidan om. Man har församlingsverksamhet så som samtalsgrupper och ibland katekumenatgrupper. Dessutom firar man både veckomässa och mässa på söndagen. Studentprästen i Helsingborg arbetar tydligt efter den så kallade ”Waterloo-modellen” då synlighet och närvaro är A och O medan det traditionella församlingsarbetet med samtalsgrupper och gudstjänster får lägre prioritet då detta inte efterfrågas alls av studenterna. Studentprästen i Helsingborg är någon man kan ”haffa” i korridoren på väg till en föreläsning. Här är relationerna det som är avgörande för studentprästens arbete. I Kristianstad arbetar man efter den modell som Robinson kallar ”studentservicemodellen”. För det första så har man ett nära samarbete med den övriga studentservicen (studenthälsan, studentkåren och studievägledningen) men man arbetar också för att det skall finnas en bra arbetsmiljö på högskolan. Studentprästerna i Malmö är lite mer svårplacerade i Robinsons arbetsmodeller. Men jag skulle vilja säga att de arbetar enligt den kollegiala modellen. De har en självklar tillgång till andaktsrum på högskolan, de har tillgång till lokaler i församlingen och på högskolan. De uttrycker att samarbetet med både högskolan och den lokala församlingen fungerar mycket bra. Det som motsäger att studentprästerna i Malmö arbetar enligt denna modell är att alla inte har samma trossystem och värderingar. Studentprästerna i Malmö verkar dessutom arbeta i nära samarbete med studenthälsan (som i den så kallade studentservicemodellen) och som en förlängning av församlingen (den så kallade kyrkmodellen).

7.1.4 Studentprästerna i Skåne som brobyggare

Både studentprästen i Helsingborg och Robinson tycker att man som studentpräst inte själva skall fira gudstjänst utan att man skall vara en brobyggare till den lokala församlingen, d.v.s. att man ska få studenterna att fira gudstjänst tillsammans med den ordinarie församlingen. På så sätt blir det tydligt för studenterna att studentprästerna är en del av den ”vanliga” församlingen. Dock menar Robinson att man (i den lokala församlingen) skall ta hänsyn till studenternas läsårsrytm med särskilda gudstjänster såsom till exempel välkomstgudstjänster eller avslutningsgudstjänster.

Robinson menar att studentprästernas uppgift är att vara kyrkans närvaro på högskolan. Det är ett tecken på att kyrkan bryr sig om studenterna. Denna närvaro ser man som redan nämnts tydligast i Helsingborg, men även i Malmö och Kristianstad.

Studentprästerna i Lund har viss gruppverksamhet, även om det är mycket mindre nu än tidigare. Detta kan vara olika grupper där man diskuterar kristen tro överlag eller mer specifik diskuterar t.ex. en viss bibelbok. I Kristianstad bjuder man in till temakvällar och i Malmö satsar man mycket på själavård i grupp. Robinson menar att det är viktigt att kyrkan skapar sammanhang för studenterna men att dessa skall vara i den lokala församlingen. Det betyder att det inte är studentprästernas uppgift att skapa sammanhangen utan enbart att lotsa studenterna till församlingen där dessa finns. Detta är vad Robinson menar med att man som studentpräst skall vara brobyggare mellan högskolan och kyrkan.

7.1.5 Studentprästerna som själavårdare

Då studentprästerna har det huvudsakliga ansvaret för Svenska kyrkans arbete för studenter och anställda vid Sveriges högskolor och universitet så ligger deras ansvar på det diakonala området. Därför är studentprästernas huvudsakliga uppgift själavård med studenter och anställda vid högskolorna. Det är där det diakonala ansvaret som församlingen har ligger. Det framgår tydligt av de flesta av intervjuerna med studentprästerna i Skåne men även Robinson lyfter fram vikten av studentprästerna som själavårdare. Både Robinson och studentprästerna i Skåne ser sin uppgift som att finnas till för studenterna i en omtumlande och livsavgörande tid i deras liv.

Studenter har ofta problem med relationer till sig själva, till andra och ibland även till Gud och med omställningen att bli student. Man har även problem med att man har höga studiekraV, tentor skall klaras och man skall stå "tillsvars" för sina studieresultat när man kommer hem igen över loven. Flera av studentprästerna jag intervjuade lyfte fram att studenterna ofta söker upp studentprästerna cirka en månad in på första terminen då man kanske har "kuggat" sin första tenta eller då man inser att man inte har några nära vänner. Robinson lyfter även fram detta som ett studiesocialt problem då utbildningsmiljöerna blir alltför stora och studenterna saknar ett sammanhang av socialt umgänge. Robinson menar att den högre utbildningen har blivit allmän och att det leder till att studenterna befinner sig i en allt mer anonym tillvaro. Detta är inget som studentprästerna i Skåne har nämnt men de lyfter

fram att det finns en tydlig tendens att studenterna behöver ”goda sammanhang” att relatera till.

7.1.6 Sammanfattning

Även om intervjuerna var korta och utgick från vilka behov studentpräster ser att studenter har av ”universitetskyrkan” så har jag ändå kunnat hitta likheter och skillnader i det arbetssätt som Robinson beskriver gentemot det arbetssätt som studentpräster i Skåne har. Mycket av det Robinson tar upp kommer även fram i intervjuerna med studentpräster.

Man kan märka att studentprästers arbete i Skåne ser annorlunda ut (rent administrativt) än i England. Robinson lyfter fram vikten av skrivna kontrakt och syftesförklaringar. Robinson lyfter också fram studenternas ohälsa och dåliga ekonomi till skillnad från studentpräster i Skåne som lyfter upp studenternas behov av att ha någon att samtala med, framförallt om studier och relationer.

7.2 Jämförelse mellan *Ministry Among Students* och enkäterna

7.2.1 Praktiskt

Av enkätundersökningen framgår det inte hur samarbetet mellan studentpräster och högskolorna och församlingarna ser ut. Därför kan man inte ur enkätundersökningen veta om det finns några kontrakt eller andra avtal skrivna mellan studentpräster och högskolorna eller mellan studentpräster och församlingarna. Man kan dock se att många studentpräster har samarbete med andra samfund, vanligast (av de angivna samfunden) är Svenska Missionskyrkan. Här skulle ett kontrakt vara på plats enligt Robinson, dock kan man nu inte avgöra om det finns ett sådant kontrakt eller inte då jag i min enkätundersökning inte frågat om detta.

Robinson har också beskrivit att studentpräster kan vara anställda av en ekumenisk grupp som arbetar gentemot studenterna och högskolorna. Därmed skiljer Robinson sig från det svenska systemet där studentpräster i samtliga fall är anställda av den lokala församlingen (Svenska kyrkan). Robinson tar det för givet att studentpräster arbetar på högskolan vilket också är vanligast i Sverige. Dock förekommer det på mindre orter att studentpräster har sina lokaler i den lokala församlingen.

7.2.2 Verksamhet

Robinson tar avstånd från att studentprästerna håller gudstjänster. Istället fokuserar Robinson på samarbete med både församlingen/arna och med högskolan samt på självvård för studenterna. Detta skiljer sig markant från resultatet av enkätundersökningen då studentprästerna i Sverige generellt fokuserar mest på att firar mässa/gudstjänst varje vecka och har andakter/meditationer flera gånger i veckan samt gruppverksamheter. Nästa skillnad är att den specifika självvårdande verksamheten, enskilda samtal, prioriteras ner hos studentprästerna i Svenska kyrkan. Det verkar som om studentprästerna på svenska högskolor/universitet ser sig själva som en församling i församlingen, d.v.s. att man skall ha den verksamhet (gudstjänster, samtalsgrupper) som en ”vanlig” församling har och att man istället finns till för samtal med studenterna om de skulle behöva det. Dock får man inte glömma att även gruppverksamhet och gudstjänster av olika slag kan vara självvårdande för studenterna och väldigt viktiga för att skapa nya sammanhang. Men det är inte det Robinson menar med att finnas till för studenterna när det är svårt.

7.2.3 Påståenden

Påståendena i enkäten gick ut på att få en bild av de som söker upp studentprästerna. Men först frågade jag om samarbete med högskolan/universitetet och den lokala församlingen. Man kan se att studentprästerna i Sverige samarbetar mycket bra med ”sina” högskolor och lokala församlingar. På några ställen fungerar samarbetet mindre bra. Frågan är om samarbetet hade fungerat bättre om man hade skrivit avtal och kontrakt så som Robinson föreslår.

Enkäten visar också att det inte verkar som om de flesta som söker upp studentprästerna har en akut kris. Robinson tar upp olika problem som studenter kan tänkas ha och då rör det sig om dödsfall, svår psykiskt ohälsa. Frågan är om Robinson tar upp detta för att det är svåra problem att möta som studentpräst eller om det är ett vanligt problem som man möter. Jag antar att det framför allt att Robinson tar upp dessa problem för att det är svåra problem att möta men även för att det är problem som blir allt vanligare.

Något som Robinson däremot tar upp är att studenterna har höga studiekrav. Dock verkar det inte vara så här i Sverige. De problem som uppstår, menar Robinson är att man inte klarar sina tentor eller att man känner att man har krav hemifrån på att klara av en viss utbildning. Dessa

krav ser inte studentprästerna i Sverige. De flesta studenter som söker upp studentprästerna har inte problem med höga studiekraV. Däremot ser studentprästerna att studenterna som söker upp dem har problem med relationer av olika slag. Detta är ett problem som även Robinson tar upp.

Robinson tar även upp problemet med studieekonomin. I England kostar det att studera vid högskolan, det gör det inte i Sverige. Därmed ser problemen olika ut. Studentprästerna som svarat på enkäten ser inte att studenterna har ekonomiska problem. Därmed är det inte sagt att de inte har ekonomiska problem. Detta kan vara något de inte känner för att prata om.

Att studenter vänder sig till studentprästen när han/hon inte har någon annan att prata med är svårt att säga. Enligt enkäten är svaret på det påståendet ”varken eller”. Robinson menar att studenterna ofta har någon att prata med men när man har djupare problem eller något man ”skäms” för så vill man prata med någon utomstående. Då är prästen ett bra alternativ.

Robinson skriver inte om de som besöker studentprästerna är bekännande kristna eller inte, men det framgår tydligt att studentprästernas uppgift är att missionera det kristna budskapet på högskolorna och att få studenterna att fundera över sin gudsbild. Enkätresultatet säger att de flesta studenter som söker upp studentprästerna inte är bekännande kristna men något nyfikna på kristen tro.

7.2.4 Sammanfattning

Sammanfattningsvis kan man säga att Robinsons bok *Ministry Among Students* skiljer sig en hel del från det resultat man kan avläsa från enkäten till denna uppsats. Den största skillnaden ligger på det organisatoriska planet och har därmed en logisk förklaring. Likheterna hittar man i studenternas behov av stöd under studietiden. Dock ser behoven lite annorlunda ut då till exempel högskolestudier i England är avgiftsbelagda. I England verkar studenterna mer isolerade från det ”vanliga” livet än i Sverige, då alltfler studenterna bor på campusområden. Robinson talar om vikten att studentprästerna även är synliga på studentboenden och i studentföreningarna.

7.3 Jämförelse mellan enkäterna, intervjuerna och litteraturstudiet

Bäckström (m.fl.) har beskrivit att det religiösa Sverige blivit allt mer en tjänstesektor dit man

söker sig för att få hjälp med att lösa sina problem. Dessutom lyfter Svenska kyrkans kyrkoordning fram det diakonala ansvaret för hela sin församling, även de som ”enbart” vistas inom församlingens gränser. Enkäterna visar att studentprästerna främst arbetar med gudstjänster samt gruppverksamhet och att man i tredje hand prioriterar själavårdande samtal. Dock ser man likheten mellan litteraturstudiet och intervjuerna. Intervjuerna säger mig att det som är viktigt är just det diakonala ansvaret för hela församlingen och att studentprästernas uppgift är att finnas till för studenter och anställda vid högskolorna/universiteten.

En slående likhet mellan samtlig litteratur och intervjuerna är att man ser studietiden som en omvälvande tid då mycket händer i studenternas liv. Detta gäller inte enbart unga studenter utan även de som börjar studera på ”äldre dar”. Det lyfts också ofta fram att det som tynger studenterna mest är alla de krav som finns på dem. Kraven ser olika ut för alla, men både Hilding, Lundgren och Martinsson lyfter fram att det idag finns ett krav att man skall studera. Hilding beskriver dessutom att detta krav både kan komma från ens familj men framförallt att det kommer från samhället. Dessa krav upplever även studentprästerna att studenterna utsätts för, även om de inte uttrycker det särskilt tydligt.

Löwendahl lyfter fram att studenterna efterlyser en närvaro och tillgänglighet från kyrkan och detta är även något som Robinson betonar som något väldigt viktigt. Även Lundgren och Martinsson lyfter fram att studenterna behöver hjälp från andra att hantera sin stress. Där kan Svenska kyrkan ha en avgörande roll om den upplevs som närvarande och tillgänglig. Detta är precis det som kom fram under intervjun med studentprästen i Helsingborg. Dock har vikten av närvaro inte varit lika tydlig på några andra orter i Skåne och inte heller enkätresultatet lyfter fram att närvaro är något som är viktigt då flera av studentprästerna inte har lokaler på högskolan och några enbart ”är studentpräst” vid behov eller bara en liten del av sin arbetstid.

När det gäller studenternas behov så ser man tydliga likheter. Både Statens offentliga utredningar och Lundgren och Martinsson lyfter fram att studenter ofta känner sig ensamma och har höga prestationskrav. Det som är återkommande i litteraturen samt i intervjuerna med studentprästerna är studenternas relationsproblem.

8. Diskussion och slutsatser

På nästan samtliga studentorter i Sverige har Svenska kyrkan studentpräster som skall arbeta för studenter och anställda vid våra högskolor och universitet. Svenska kyrkans studentpräster samarbetar med andra samfund såsom Svenska Missionskyrkan.

Uppsatsen kartlägger den senaste forskningen kring studenters sociala och psykologiska behov och hur studentprästernas arbete på Sveriges högskolor/universitet ser ut. Uppsatsen fokuserar på hur studentprästernas arbete svarar mot studenternas behov och hur samarbetet mellan studentprästerna och högskolorna/församlingarna ser ut. Fokus ligger också på den självvårdande verksamheten som sker i form av enskilda samtal.

Vilka behov har studenterna av studentprästerna?

Som uppsatsen beskriver så har studenterna behov av goda relationer och någon att prata med. Då Svenska kyrkan har förändrats från att vara en statskyrka till att bli en fri kyrka som Bäckström (m.fl.) beskriver så har också Svenska kyrkan blivit mer som en resurs man kan använda sig av när man behöver hjälp med att reflektera över livets glädje- och sorgämnen. Det är detta behov som kommer fram i Löwendahls analys, då studenterna efterlyser en kyrka som är närvarande och tillgänglig för dem som behöver hjälp.

Jag tror att förutsättningen för studentprästernas arbete skall vara givande för studenter är att studentprästerna är medvetna om de behov som studenterna har. Som enkätresultatet visar så har studenter problem med relationer, nedstämdhet och depression. Men litteraturstudiet visar att studenter även har behov av att reflektera över livets stora frågor samt studie- och yrkesval. Det som framför allt lyfts fram i litteraturstudiet är att studietiden är en omvälvande tid för studenterna. Detta ser även studentprästerna men det framkommer inte av enkätresultatet att detta är ett problem som studenter har med sig.

Ett annat problem som litteraturstudiet visar på är den ekonomiska situation som studenter lever med. Detta är inget som studentprästerna upplever att studenterna har problem med. Jag tycker att detta är märkligt. Kanske är det så att de studentpräster som arbetar tillsammans med diakoner märker mer av detta problem.

Det som framgår tydligt, både ur litteraturstudiet och ur intervjuerna är att studenter har höga

krav på att prestera bra. Detta är en stress som måste man hantera. Frågan är hur Svenska kyrkan kan hjälpa studenter med dessa prestationskrav. Dock är detta inget problem som studentprästerna har märkt av enligt enkätresultatet. Finns det möjlighet för studentprästerna att stötta och erbjuda stresshantering i form av meditation eller är detta mer stressande för studenterna, ytterligare en sak på schemat?

Denna forskning kan inte på några ställen finna att studenterna har behov av gudstjänster och meditationer. Några av intervjuerna bekräftar detta. Dock är det så att studentprästerna på de flesta orter firar många gudstjänster/mässor och meditationer. Jag tror att det viktigt att man som studentpräst överlåter ansvaret för gudstjänster och meditationer åt den lokala församlingen. På så sätt kan man frigöra arbetstid för studentprästerna så att man får mer tid att fokusera på att tillgodose studenternas behov av stöd i deras stressade tillvaro.

Hur arbetar studentprästerna i Sverige

Jag anser att, precis som Robinson, för att ett arbete för studenterna skall fungera bra så måste samarbetet med högskolan/universitetet och även med församlingen fungera bra. Man kan se i undersökningen att detta samarbete oftast fungerar bra men frågan är om det kan fungera bättre och om arbetet med studenterna skulle fungera ännu bättre om studentprästerna på samtliga orter har fri tillgång att vistas och arbeta på högskolan. Som student vid Lunds Universitet kan jag personligen säga att jag enbart har sett studentprästerna en gång på universitets område under hela min studietid (vilket totalt är nästa åtta år). Lunds Universitet är stort och jag förstår att det är svårt att vara närvarande för samtliga studenter, men jag tror ändå att man som studentpräst hela tiden måste försöka nå ett nära samarbete med högskola/universitet för att kunna utföra sitt uppdrag som studentpräst. Kanske det i detta fall hade varit lönt att arbeta utifrån Robinsons teori att skriva kontrakt och avtal.

För studentprästerna i Sverige, som är anställda av en församling/samfällighet, så är det A och O att samarbetet med församlingen fungerar bra. Det gäller att man som studentpräst har uppbackning från både sin kyrkoherde och sitt kyrkoråd då all verksamhet kostar tid och pengar. Om ens arbete med och för studenter uppmuntras och stöts av de som har anställt en så går det också mycket lättare. Till sist så tror jag att studenterna är de som gynnas mest av att ett samarbete med sin egen församling fungerar bra. Detta är också viktigt då studentprästerna enligt Robinson och skall fungera som brobyggare. Här vill jag än en gång poängtera att jag tror att det hade varit en fördel för studenterna om studentprästerna hade

ägnat sin tid mer åt att vara närvarande (och synliga) på högskolorna/universitet och finnas till för samtal med studenterna samt att man lagt mindre tid på gudstjänster och gruppverksamheter då det är något som man redan har i den lokala församlingen. Det hade varit idealistiskt tror jag, om studentprästerna hade varit de brobyggare som Robinson skriver om. På några ställen i Sverige är det redan så, framför allt på mindre orter där studentprästen inte har full tjänst.

Som man kan se av intervjuerna så arbetar studentprästerna på olika sätt. Detta är förståeligt då man är olika som person. Men jag tror att man för studenternas skull måste fundera över och motivera sitt arbetssätt. Som redan framkommit så anser jag att studentprästerna skall arbeta enligt den modell som Robinson kallar för Waterloomodellen och som studentprästen i Helsingborg redan arbetar enligt (medvetet eller inte). Jag tror att det bästa sättet studentprästerna kan visa för studenterna att de finns för just dem är att, för det första vara synlig och närvarande, för det andra vara öppen och lyhörd för studenternas behov och slutligen, som Robinson lyfter fram, visa på Guds närvaro och kärlek.

Man kan också fråga oss vem är det som står i fokus för studentprästernas arbete? Är det studenterna eller är det prästerna. Ibland tror jag att det är prästerna som är studentpräster för att man vinner mest på det själv men i de allra flesta fall så har studentprästerna ett genuint engagemang för att finnas till för studenterna och det är grundförutsättningen, tror jag, för att kunna fungera som studentpräst.

Jag tycker det är tragiskt att studentprästerna i Svenska kyrkan lägger ner så lite som 35 % av sin arbetstid på enskilda samtal. Jag ställer mig frågan varför det är så? Tidigare gick studentprästerna under den så kallade institutionssjälavården (tillsammans med fängelseprästerna, sjukhusprästerna och militärprästerna) och var del av stiftets själavårdande verksamhet. Idag ligger studentprästerna under församlingens ansvar och är en del av församlingsverksamheten. Detta tror jag är en negativ utveckling för studentprästerna då studentprästerna ägnar mer tid åt ”traditionell församlingsverksamhet” än åt själavårdande verksamhet. Jag tror att i de fall där församlingar får stiftsbidrag för att anställa studentpräster så utnyttjas studentprästernas resurser av församlingarna för att ansvara för delar av församlingens traditionella verksamhet. Om så är fallet, så tror jag att studentprästernas framtid är osäker då stiftens ekonomi eventuellt skulle bli sämre. För att då ”rädda” studentprästernas verksamhet så måste man vara tydlig och motivera sin existens och då tror

jag, måste man också fokusera på studenternas behov av stöd .

Som jag tidigare nämnde så betonar *Svenska kyrkans kyrkoordning* att en församling ansvarar för samtliga som vistas i församlingen. Det betyder att det är de lokala församlingarna som har ansvar för studenterna. Därför tror jag Svenska kyrkans församlingar, inte enbart de som har högskola/universitet skall vara mer tydliga med att välkomna alla, inte bara barn/unga och gamla. Detta skulle kunna avlasta studentprästerna och ge dem större möjlighet att vara närvarande på Campusområdena.

Svarar studentprästernas arbete mot studenternas behov

Som redan framgått tydligt så anser jag att studentprästernas arbete generellt inte svarar till studenternas behov. Dock måste jag poängtera att jag i denna uppsats inte har intervjuat studenter eller bitt dem att svara på någon enkät. Vad jag ser som studenternas behov har sin grund i tidigare forskning samt den enkät som studentprästerna själva svarade på.

Studenternas behov är samtal och stöd samt närvaro och tillgänglighet. Studenterna vill kunna reflektera över det som händer i deras liv just nu. Detta behov svarar inte studentprästerna till. Istället svarar studentprästerna till ett behov av gudstjänst som finns hos en mindre skara studenter.

9. Referenslista

9.1 Opublicerade källor

9.1.1 Bjärred, hos författaren.

Intervju med Studentpräst Anders Knutsson, 2011-02-10, Lunds Universitet, Campus Helsingborg. Tillgänglig som privata anteckningar.

Intervju med Studentpräst Kent Wisti, 2011-02-18, Malmö Högskola. Tillgänglig som ljudfil, privata anteckningar samt som transkription.

Intervju med Studentpräster Eva Månsson Carleheden och Jan Källström, 2011-02-22. Lund Universitet. Tillgänglig som ljudfil, privata anteckningar samt som transkription.

Intervju med Studentpräster Arne Tegnér och Astrid Nydahl, 2011-02-23, Högskolan i Kristianstad. Tillgänglig som privata anteckningar.

9.1.2 Lund, Lunds Domkyrkoförsamling

Löwendahl, Lena (2010). *Studentvärlden – om studenternas livsfrågor och relationer till Svenska kyrkan*. Analys av enkät gjort på uppdrag av Lunds domkyrkoförsamling.

9.2 Internet

Blekinge Tekniska Högskolas hemsida. Tillgänglig: <http://www.bth.se> (2011-03-14).

Högskolan på Gotlands hemsida. Tillgänglig: <http://www.hgo.se> (2011-03-14).

Högskolan i Halmstads hemsida. Tillgänglig: <http://www.hhs.se> (2011-03-14).

Högskolan i Kristianstads hemsida. Tillgänglig: <http://www.hkr.se> (2011-03-14).

Högskolan i Västs hemsida. Tillgänglig: <http://www.hv.se> (2011-03-14).

Linköpings Universitets hemsida. Tillgänglig: <http://www.liu.se> (2011-03-14).

MittUniversitetets hemsida. Tillgänglig: <http://www.miun.se> (2011-03-14).

Statistiska Centralbyrån. Tillgänglig: <http://www.scb.se> (2011-04-28).

Sophiahemmets högskolas hemsida. Tillgänglig: <http://www.sophiahemmethogskola.se> (2011-03-14).

Studera.nu. Tillgänglig: <http://www.studera.nu> (2011-03-14).

Universitetskyrkans hemsida. Tillgänglig: <http://www.universitetskyrkan.se> (2011-03-14).

9.3 Publicerade källor och litteratur

Bäckström Anders, Edgardh Beckman Ninna, Pettersson Per, (2004). *Religiös förändring i norra Europa – en studie av Sverige "Från statskyrka till fri folkkyrka"* Slutrapport. Uppsala: Diakonivetenskapliga institutet.

Hilding, Lars Olof (2010). *Är det så här man är – Om utbildning som normalitet och om produktionen av studenter*. Lund: Lunds Universitet.

Kyrkoordning för svenska kyrkan 2005 – med kommentarer och angränsande lagstiftning (2005). Stockholm: Verbum.

Levenskog, Yngve (1997). *Institutionssjälavård i Sverige 1932-1989: med särskild hänsyn tagen till fängelsesjälavården* i *Bibliotheca theologiae practicae* 57. Stockholm: Almqvist & Wiksell International.

Lindgren, Mats; Lüthi, Bernhard; Fürth, Thomas (2005). *The me we generation: what business and politics must know about the next generation*. Stockholm: Bookhouse Publishing.

Lundgren, Elin och Martinsson, Gunilla (2007). *Personlighets och självkänslas samband med psykisk ohälsa hos studenter vid Lunds universitet*. Lund: Lunds Universitet. Tillgänglig elektroniskt: <http://www.lu.se/o.o.i.s?id=19464&postid=1315741> (2011-04-15).

Robinson, Simon (2004). *Ministry among students – A pastoral theology and handbook for practice*. London: Canterbury Press.

Rosengren, Karl Erik; Arvidson, Peter (2002). *Sociologisk metodik*. Malmö: Liber.

Sawir, Eelenawati; Marginson, Simon; Deumert, Ana; Ramia, Gaby (2007). "Loneliness and International Students: An Australian Study" i *Journal of Studies in International Education*. 2008 12:148 publicerad 13 September 2007. Sage Publications. Tillgänglig via LibHub:

<http://jsi.sagepub.com.ludwig.lub.lu.se/content/12/2/148.full.pdf+html>

SOU 2006:77. Ungdomar, stress och psykisk ohälsa – Analyser och förslag till åtgärder.

Stockholm: Utbildningsdepartementet. Tillgänglig elektroniskt:

<http://www.regeringen.se/content/1/c6/06/74/72/ff3f46fd.pdf> (2011-04-17).

Trost, Jan (2007). *Enkätboken*. Lund: Studentlitteratur.

Bilaga 1 Intervjufrågor

1. Hur många studentpräster finns det vid högskolan/universitetet?
2. Hur ser du på att studentprästerna har sitt rum/sina lokaler i/utanför högskolans område?
3. Hur ser samarbetet ut med högskolan/universitetet?
4. Hur ser er verksamhet ut? (Både offentlig och enskild)
5. Vem söker upp er verksamhet? (både offentlig och enskild)
6. Kan man se några specifika behov hos studenterna?
7. Hur samarbetar ni med den lokala församlingen?
8. Hur ser du på uppdraget att vara studentpräst?
9. Vilket ansvar anser du att den lokala församlingen har för studenterna i sin församling? Vad gör man för att ta detta ansvar?
10. Vad tror du att Svenska kyrkan kan/ska göra för deras unga vuxna?

Bilaga 2 Enkätfrågor

Studentpräster i Svenska kyrkan

1. Vilken högskola/vilket universitet avser svaren i denna enkät?
om ni är verksamma vid flera högskolor/universitet skall svaren avse en av dem.

2. Hur många studentpräster arbetar vid denna högskola/detta universitet? *
Skilj på präst från Svenska kyrkan och eventuell pastor/präst från annat samfund

3. Jag/Vi svarar på denna enkät:

- Alla präster i arbetslaget gemensamt.
- En av oss svarar för hela arbetslaget.
- Jag är ensam präst vid min högskola.

4. Vem är din/er arbetsgivare?
Stiftet, församlingen, högskolan eller annan.

5. Vilken är er totala tjänstegrad?
Jag vet att några av er studentpräster inte jobbar heltid, därför är det intressant hur stora tjänsterna är. Skilj även här på präster i Svenska kyrkan och pastor/präst från annat samfund

6. Om ni har övrig personal. Vilken?
Tex diakoner, församlingspedagoger, informatörer och så vidare.

7. Var har ni era lokaler? *

- i högskolans/universitetets lokaler
- i en församlings lokaler
- i flera församlingars lokaler
- annat

8. Förekommer det avslutningsceremonier i en kyrkolokal vid er högskola/universitet? *
T.ex. jul- och sommaravslutningar.

- JA - vi anordnar och medverkar
- JA - högskolan/universitetet anordnar och vi medverkar
- JA - högskolan/universitetet anordnar och vi medverkar inte
- NEJ

9. Anordnar högskolan/universitetet examenshögtider i Svenska kyrkans lokaler? *

- JA - vi medverkar
- JA - men vi medverkar inte
- NEJ

10. Hur många gudstjänster har ni varje termin?

	1- 4/termin	5- 9/termin	10- 14/termin	15- 19/termin	20- 29/termin	30- 39/termin	fler än 40/termin
Mässor	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gudstjänster	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Meditationer/Andakter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

11. Anordnar ni öppna föredrags-/samtalskvällar?

- JA - Flera gånger per termin
- JA - Några gånger per termin
- JA - Det händer
- NEJ

12. Hur mycket gruppverksamhet har ni?

Tex bibelsamtal, katekumenat, sorgegrupper, samtalsgrupper

- färre än 1 gång i månaden
- 1 gång i månaden
- 1 gång varannan vecka
- 1 gång i veckan
- flera gånger i veckan

13. Uppskattningsvis - Hur många deltar i er gruppverksamhet?

Ange ungefärligt antal just nu.

14. Hur mycket tid lägger ni ner på enskilda samtal?

Uppskatta hur mycket tid du/ni lägger på enskilda samtal. 10% är för en heltidsanställd 4 timmar/veckan.

- < än 20% av vår totala arbetstid
- 20 - 40 % av vår totala arbetstid
- 40 - 60 % av vår totala arbetstid
- 60 - 80 % av vår totala arbetstid
- mer än 80 % av vår totala arbetstid

15. Påståenden

Nedan följer ett antal påståenden.

Värdera hur du/ni håller med. Om det inte går att uppskatta svarar ni vet ej/vill inte svara

1 = håller inte alls med

5 = håller helt och hållet med

	1	2	3	4	5	vet ej/vill inte svara
Samarbetet med universitet/högskola fungerar utmärkt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Samarbetet med ortens församling(ar) fungerar utmärkt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Den som söker upp oss är student	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Den som söker upp oss har en akut kris	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Den som söker upp oss har ofta problem med höga studiekra	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Den som söker upp oss har ofta problem med relationer	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Den som söker upp oss har ofta problem med ensamhet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Den som söker upp oss har ofta problem med nedstämdhet/depression	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Den som söker upp oss har ofta ekonomiska problem	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Den som söker upp oss har ofta problem med att få ihop studentlivet och familjelivet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Den som söker upp oss känner att han/hon inte har någon annan att prata med	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Den som söker upp oss är bekännande kristen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Den som söker upp oss är nyfiken på kristen tro	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Den som söker upp oss är oftast yngre än 30 år	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Den som söker upp oss är oftast äldre än 30 år	☐	☐	☐	☐	☐	☐

16. Har jag ditt/ert medgivande att publicera ert namn i den slutgiltiga uppsatsen?

I en enkät som denna är det svårt att vara helt anonym. Även om jag inte publicerar namn så kan det ändå framkomma vem ni är då många högskoleorter enbart har 1 studentpräst.

De frågor i enkäten som rör samarbetet med högskolan/universitetet eller ortens församling(ar) kommer inte att kunna härledas till någon bestämd person/ort.

JA

NEJ

Saknade du en fråga?

Här finns det utrymme för kommentarer och förklaringar på frågorna.

Bilaga 3 Följebrev

Till dig som är studentpräst i Svenska kyrkan

Du har ett viktigt arbete som studentpräst i Svenska kyrkan. Jag är teologie kandidat som nu skriver min masteruppsats 30hp i Praktisk teologi för Stephan Borgehammar. Jag är intresserad av det arbete Svenska kyrkan gör för studenter vid svenska högskolor och universitet. Därför vill jag nu undersöka er verksamhet.

Syftet med min uppsats är att undersöker huruvida man kan se några särskilda behov hos studenterna som söker upp er verksamhet. Jag har redan varit i kontakt med och intervjuat studentprästerna i Skåne för att få en bild av vilka områden som kan vara intressanta att undersöka närmare.

Enkäten som du hittar elektroniskt i bifogad länk är skickad till studentpräster vid samtliga högskolor/universitet i Sverige. Resultatet av undersökningen kommer att bli värdefullt för både mig och er.

Jag kommer inte utan ditt medgivande att publicera ditt namn. Däremot måste jag i vissa fall ange att ett svar kommer från en bestämd ort. De frågor i enkäten som rör samarbetet med högskolan/universitetet eller ortens församling(ar) kommer inte att kunna härledas till någon bestämd person/ort.

Enkäten består av 16 frågor och tar inte lång tid att besvara. Ni ser samtliga frågor i samma fönster. Sist finns det utrymme för kommentarer. Du är också välkommen att höra av dig till mig: christinaroeser@live.se

Jag önskar att du svarar senast den 20 Mars 2011.

Länk till enkäten:

<http://www.surveymesh.se/s/survey/anon?id=dc9e42ce-35c3-4148-a721-36903c5daf2c>

Stort tack på förhand för din medverkan!

Christina Roeser
Teol. kand.